

DARBININKAS

Vol. LXXVII, Nr. 20
Gegužės - May 15, 1992

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Los Angeles riaušės, šikart net baisesnės už tas, kurios ten buvo 1965 metais, sukėlė antkojų ir JAV prezidentinius kandidatus. Jau ir prez. Bush praetą savaitę lankė Los Angeles ir su gyventojų lyderiais tarėsi dėl ekonominės padėties ir socialinio teisingumo Amerikos miestuose.

Visoje Amerikoje reiškiamas noras surasti būdų pagydyti rasinės nesantaikos reiškinius ir bendrai pagerinti biednuomenės gyvenimo sąlygas. Los Angeles miesto mēras paskyrė buvusį 1984 m. Olimpinių žaidinių organizatorių Peter V. Ueberroth vadovauti komisijai, kuri rūpinsis riaušių metu rajonų atstatymu.

Los Angeles riaušių klausimu "New York Times" ir CBS TV apklausinėjime gegužės viduryje patyrė, kad 61% apklaustųjų tvirtina, jog Amerika išleidžia per mažai lėšų pagerinti savo juodosios rasės žmonių gyvenimui. Tą patį tvirtino 35% apklaustųjų 1988 m. Dabar 63% apklaustųjų sako, jog federalinė valdžia per mažai skiria dėmesio gyventojų mažumoms. 34% už tą patį buvo pasisakę prieš ketverius metus.

Indijos spaudos agentūra pranešė, kad daugiau kaip 200 žmonių mirė nuo metilinio alkoholio pereitą savaitę. Apie 2,000 gyventojų naudojo šios rūšies alkoholį, kuris yra mirtinai žalingas. Policija pranešė, kad apie 5,000 galionų tokio alkoholio paskleista rytinėje Orissa valstijoje. Suimta 35 to alkoholio pardavėjai.

JAV Federalinis ligų kontrolės centras pranešė, kad nuo nelaimingų atsitikimų Amerikoje miršta daugiausia žmonių. Bet labai didėja mirtingumas nuo AIDS. Antrą vietą užima vėžio ligos.

Vokietijos komunalinio aptarnavimo darbininkų unijos jau sugrįžo į darbą, savivaldybėms sutikus atlyginimus pakelti 5.5%. Pirma jie reikalavo 9.5%. Bet tai dar nereiškia, kad reikalas baigtas. Buvusios Rytų dalies darbininkai žada streikuoti vėliau, nes esą jie gauną mažiau už tokias pat rūšies darbininkus buvusioje Vakarų Vokietijoje.

Thailande tebevyksta neramumai, minioms reikalaujant, kad pasitrauktų premjeras, buvęs kariuomenės vadas Suchinda Kraprayoon, kuris tas pareigas perėmė pereitą mėnesį. Jis buvo išrinktas karinės koalicijos. Dabartinis kariuomenės vadas pareiškė, kad kariuomenė gali įsikišti, jei nesibaigs chaosas. Gegužės 7 d. prieš premjerą demonstravo 100,000 žmonių Bangkok mieste.

JAV didžioji oro linija, American Airlines, pasirašė sutartį su Lietuvos oro linija LAL. Nauja sutartis padės vystyti ir moderninti oro ryšius su Lietuva sistema.

Kazachstanas pasiskelbė kuriąs savo kariuomenę, bet patikino, kad atominiai ginklai pasiliks Nepriklausomų Valstybių Santarvės žinioje.

LIETUVA IR RUSIJA PASIKEITĖ SUTARČIŲ RATIFIKAVIMO RAŠTAIS

Pereitų metų liepos 29 d. Maskvoje pasirašytoji Vytauto Landsbergio ir Boriso Jelcino sutartis dėl abipusių Lietuvos ir Rusijos tarpvalstybių santykių šiomet gegužės 4 d. įėjo į gyvenimą Vilniuje. Tą dieną Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos rūmuose Vytautas Landsbergis ir Rusijos prezidento specialusis atstovas, užsienio reikalų ministro pirmasis pavaduotojas Fiodor Šalov-Kovedijajev pasikeitė tos sutarties ratifikavimo raštais. Ši sutartis jau anksčiau buvo ratifikuota abiejų valstybių parlamentų.

Sutartis liečia tarpvalstybių santykių pagrindus. Ji atveria plačias abipusių ryšių plėtimo galimybes. Netrukus ketinama pasirašyti naujus dokumentus, liečiančius konsulinę sritį, pilietybės, tautinių mažumų ir kitus klausimus.

Po oficialių iškilnių, kuriose su Jelcino specialiuoju pasiuntiniu dalyvavo ir kiti aukšti Maskvos pareigūnai, įvykusioje spaudos konferencijoje pareiškimas padarė ir į klausimus atsakė abiejų pusių vadovai.

Vytautas Landsbergis pabrėžė, kad šis ratifikacijos raštų pasikeitimo aktas padėjęs paskutinį tašką ant prieš pusantų metų pradėtosios diplomatinės veiklos, kai Jūrmaloje buvo susitikę trys Baltijos valstybių vadovai su Jelcino.

Spaudos konferencijoje buvo paliestas ir buvusios SSSR armijos išvedimo klausimas. Pirmininkas Landsbergis priminė, jog būtina, kad armijos atitraukimas prasidėtų dar prieš Lietuvos re-

NAUJAS LIETUVOS PASIUNTINYS VATIKANE

Vilniaus radijas gegužės 6 d. pranešė, kad nauju pasiuntiniu prie Šv. Sosto paskirtas Kazys Lozoraitis, Stasio Lozoraičio Jr. brolis.

Iki šiol Kazys Lozoraitis dirbo Vatikano radijo lietuviškame skyriuje. Romoje jis gyvena jau daug metų, gerai pažįsta Vatikaną ir diplomato tarnybą. Jo tėvas, Stasys Lozoraitis, buvo Lietuvos ministras, pasiuntinys, Romoje mirė 1983 m. gruodžio 24 d.

Stasys Lozoraitis Jr. Lietuvos pasiuntiniu prie Šv. Sosto buvo paskirtas 1970 birželio 15 d. Iš tų pareigų jis dabar pasitraukė, nes nuo praetų metų rudens jis yra Lietuvos respublikos ambasadorius Washingtone. Lietuvos ambasadoje atsirado daug darbo, ir jis nebegalėjo eiti kitų pareigų.

— Gorbačiovas, buvęs Sovietų Sąjungos prezidentas, pareiškė spaudai, kad jis yra pasirengęs suteikti Lietuvos generalliam prokurorui visas jo turimas žinias apie Lietuvos komunistų sąmokslą su Raudonosios armijos pagalba 1991 m. sausio 13-ąją nuversti Lietuvos valdžią.

Pietų ir Šiaurės Korėjos sutarė leisti susijungti šeimoms, kurių nariai buvo išskirti Korėjos karo metu. Tačiau dar nieko nepasiekta dėl Šiaurės Korėjos žinių atskleidimo apie atominius ginklus. Pietų Korėja nori nusiųsti savo inspektorius į Šiaurinės Korėjos karinių įrengimų zonas.

ferendumą ir kad ligi išvedimo turi būti parengtos tos kariuomenės elgsenos taisyklės. Tuo atveju, jei Rusija į referendumo rezultatus neatsižvelgtų, Lietuva turėtų pagrindo įrodyti pasauliui, kad neatsižvelgiama į tautos valią.

Rusijos atstovas Šalov-Kovedijajev atšaldė nuotaikas, pasakydamas, kad buvusios SSSR kariuomenės išvedimo klausimas nesąs toks paprastas. Esą užtrukusį laiko, ligi Rusijoje bus paruošti kariškams ir civiliams pastatai, kuriuose galima būtų juos sutalpinti. Tad tos armijos išvedimo laikas busiags ne anksčiau 1997 metų.

Vėliau Rusijos atstovas dar buvo susitikęs su ministru pirmininku Gedimynu Vagnoriumi ir su juo diskutavo armijos išvedimą. Jam buvo duota patikimim, jog Lietuva esanti pasiryžusi padėti spręsti iškelimo problema, talkinant pastatų statyboje.

Prieš sugrįždami į Maskvą, Rusijos svečiai dar buvo susitikę ir su rusų bendruomenės atstovais Lietuvoje.

Išvykus šiai Rusijos delegacijai, buvo kalbama apie naujos atvykimą. Naujoji turėtų kalbėtis su lietuviais dėl tos kariuomenės padarytų Lietuvai nuostolių.

Bendra nuotaika Lietuvoje dėl santykių su Rusija, kaip

ten ateinančios žinios rodo, nesanti gera. Rusija jau tiek kartų žadėjo tartis su Lietuva, bet vis susitarimų nesilaiko. Buvo padaryti susitarimai dėl įvairių žaliavų tiekimo, bet Rusija jų nevykdė. Kas žino, kas bus toliau.

Gi kai dėl referendumo, kuris Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos nutarimu įvyks birželio 14 d. ir kurio metu gyventojai bus klausiami, ar jie nori, kad buvusioji SSSR armija dar šiais metais pasitrauktų iš Lietuvos, tai irgi esama įvairių aiškinių.

Svarbiausia tas, kad Lietuva jau dukart yra masiškai pasisakiusi už svetimos kariuomenės išvedimą. Pirmą sykį tai buvo tada, kai, nors ir netiesiogiai, balsavo už nepriklausomybę, o antrą kart, kai beveik trečdalis Lietuvos gyventojų pasirašė Sąjūdžio peticiją už Raudonosios armijos išvedimą iš Lietuvos artimiausiu laiku.

Pirmuoju atveju — per referendumą nepriklausomybės atkūrimo klausimu daugiau nei 90% Lietuvos gyventojų pasisakė už nepriklausomybę, taigi tuo pačiu netiesiogiai — ir už svetimos kariuomenės išvedimą iš Lietuvos teritorijos. Tad ar reikia dar trečiojo? Bet kaip bebūtų, tikima, kad ir trečiu kart Lietuvos balsas bus už tos armijos išvedimą dar šiemet.

Tautos Fondo susirinkimo prezidiumas. Iš k. Vytautas Kulpa, Jadvyga Vytuvienė, Algis Vedeckas, Jurgis Valaitis — Tautos Fondo tarybos pirmininkas, Vytautas Jokūbaitis. Nuotr. L. Tamošaičio

TAUTOS FONDAS DAR GYVAS IR DARBINGAS

— 18-tas metinis narių susirinkimas —

Tautos Fondo metinis susirinkimas įvyko š. m. gegužės 2 d. Lietuvių Kultūros Židinyje, Brooklyn, NY. Prieš posėdžiams pradedant, 9 v.r. suvažiavimo dalyviai išklauė mišią Tautos Fondo rėmėjų intencija. Tėvų Pranciškonų koplyčioje mišias aukojo vienuolyno viršininkas Tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

Posėdžiai prasidėjo 10:15 v.r. Susirinkimui pirmininkavo Tautos Fondo tarybos pirmininkas Jurgis Valaitis, jį pavadavo vicepirmininkai Vytautas Jokūbaitis ir Algis Vedeckas. Sekretoriatą sudarė Vytautas Kulpa ir Jadvyga Vytuvienė.

Pasveikinęs pranciškonų vadu, invokaciją sukalbėjo Tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

Komisijų sudarymas

Toliau ėjo darbo komisijų sudarymas.

Į mandatų ir balsų skaičiavimo komisiją susirinkimas išrinko: Rūtą Sakienę (California), Aleksandrą Daunį (Florida), Jurgį Bobelį (Connecticut) ir Juozą Pažemėną (New York).

Nominacijų komisija buvo išrinkta iš šių narių: A. Kačinskienės (Michigan), V. Katino (N.Y.), V. Banelio (N.Y.), J. Vilgalio (N.Y.) ir A. Vakselio (N.Y.).

Nutarimų komisiją sudarė: V. Jokūbaitis (Ohio), V. Kačinskas (Mich.), J. P. Nasvytis (Conn.), B. Nemickas (N.Y.), J. Norvaiša-Girinis (Kanada), V. Steponis (N.Y.) ir M. Žukauskienė (N.Y.).

Susirinkimą sveikino

Susirinkimą žodžiu sveikino:

Lietuvos ambasadorius prie Jungtinių Tautų Anicetas Simutis. Savo žodyje ambasadorius padėkojo VLIKui ir Tautos Fondui už paramą ambasadai. "Lai-

Senatorius Bill Bradley aplankė Lietuvą ir padarė pranešimą apie savo kelionę New Jersey Americans for an Independent Lithuania sąjūdžio susirinkime, Kearny, NY. Už jo — iškilniomis medinėm raidėm išrašytas Lietuvos himnas. Nuotr. Stasio Valatkos.

SEN. BILL BRADLEY PASIDALINO ĮSPŪDŽIAIS IŠ LIETUVOS

New Jersey senatorius Bill Bradley, sugrįžęs iš savo kelionės po buvusią Sovietų Sąjungą, pareiškė norą susitikti su New Jersey lietuviais ir papasakoti apie savo kelionę, kadangi grįždamas į JAV lankėsi ir Lietuvoje. Jisai vadovavo Amerikos parlamentarų delegacijai, kurios tikslas buvo susipažinti su tikrąja padėtimi taip vadinamoje Nepriklausomų valstybių sandraugoje. Delegacijoje buvo sen. Bob Kerrey, iš Nebraskos, neseniai kandidatavęs į Amerikos prezidento postą, jo spaudos at-

stovas Steve Jarding, parlamento narys Jim Leach iš Iowa, JAV kariuomenės ir senato saugumo atstovai. Iš Sankt Peterburgo (buvusio Leningrado) jie visi atskrido į Vilnių Velykų dieną.

Sen. Bradley balandžio 23 d. atvyko į lietuvių salę Kearny, NJ, kur Loreta Stukienė jį pristatė gausiai susirinkusiems lietuviams. Senatorius pasakojo, kaip parlamentariai, važiuodami iš aerodromo, stebėjosi, kad Vilniaus gatvėse nebuvo didesnių automobilių ar žmonių judėjimo. Pasiteiravus, kodėl taip ramu, paaiškėjo, kad tuo metu iš Vatikano per TV buvo transliuojamos Velykų mišios, o kiti gyventojai taip pat buvo bažnyčiose.

Sen. Kerrey su savo palyda važiavo kiek atsilikęs kitame automobilyje. Nebesulaukdamas savo kolegos, sen. Bradley pradėjo nerimauti, kur dingio antras automobilis.

Pradžioje jis pagalvojęs, kad gal kur pasiklydęs. Tačiau greit paaiškėjo, kad vienoje gatvių sankryžoje įvyko susidūrimas tarp Vilniaus taksi ir amerikiečių automobilio. Sen. Kerrey dešinė koja buvusi sužeista. Rūpestis padidėjęs, nes senatorius Vietnamo karo metu yra praradęs savo kairiąją koją. Kadangi Velykų dieną dauguma įstaigų uždaryta, tai sen. Kerrey buvo nugabentas į amerikiečių ligoninę Vokietijoje. Kiti automobilyje buvę keleiviai buvo lengviau sužeisti. Taksi vairuotojas taip pat buvo nuvežtas į ligoninę.

Dėl tos nelaimės sen. Bradley turėjęs savo viešnagę Lietuvoje nutraukti. Tačiau, prieš išvykdamas, jis turėjęs ilgesnį pasikalbėjimą su Vytautu Landsbergiu. Kadangi Velykų sekmadienį Lietuvoje lankėsi Suomijos prezidentas Mauno Koivito, tai Vytautas Landsbergis su žmona pakvietęs sen. Bradley pusryčių į savo namus antrąją Velykų dieną. Deja, dėl minėtos nelaimės amerikiečiai dalyvauti nebegalėjo. Čia senatorius išsitarė, kad prie pirmos progos jis su malonumu vyks į Lietuvą, nes, pasak jo, kiek pasitaiko progų pusryčiauti su kitos valstybės prezidentu. Čia jis dar pasigyrė, kad Landsbergis jam padovanojęs savo kūrybos muzikinių įrašų juostą. Pasak senatoriaus, žmonės nelaimę labai apgailestavo, tačiau atsiradęs vienas su skirtinga nuomone. Girdi, šian-

(nukelta į 2 psl.)

(nukelta į 2 psl.)

VLIKO tarybos posėdis balandžio 11 d. Chicagoje. Iš k.: dr. L. Kriaučiūnas, Kurtas Vėlius, M. Pranevičius, A. Bagdonas — sekretorius, J. Danilevičienė, B. Račkauskas, Ign. Petrauskas, P. Noreika, G. Lazauskas — pirmininkas, V. Sinkus, A. Žukauskas, P. Dirda, K. Burba, V. Šoliūnas, M. Valiukėnas, dr. F. Palubinskas, A. Regis, V. Naudžius, A. Kačinskienė, St. Džiugas, V. Kačinskas, T. Blinstrubas. Nuotr. Suzanne Hanney

TAUTOS FONDAS DAR GYVAS IR DARBINGAS

(atkelta iš 1 psl.)

reikėjo sumokėti iš Tautos Fondo — VLIKO pagalbos.

Dr. Kazys Bobelis, sveikindamas šį susirinkimą, pranešė, kad VLIKas savo visokeriopą veiklą baigia liepos 1 d. Kvietė į simbolinį VLIKO seimą Vilniuje. AT pirmininkas V. Landsbergis ir ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius šiame seime pasakys kalbas. Į Vilnių vyksta 120 asmenų ekskursija. VLIKO pastangom Vilniuje įvyks genocido paroda, kurios atidarymas bus gegužės 28 d.

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos vardu sveikino Jonas Vainius, perskaitydamas jos valdybos pirmininko Vytauto Maciūno laišką. Pirmininkas sveikina, pažymėdamas, kad žengiami į naują etapą, į bendradarbiavimo su Lietuva epochą. Dėkoja už pakvietimą į suvažiavimą.

Amerikos Lietuvių Tarybos Chicagoje vardu sveikino Vytautas Jokūbaitis. Raštu sveikino:

J. E. Vyskupas Paulius Baltakis, OFM, Lietuvos ambasadorius Stasys Lozoraitis, Jr.; prelatas P. Butkus, Australijos Tautos Fondo atstovybės pirmininkas, atsiuntė ilgesnį sveikinimą.

Dėl pereinamųjų metų Tautos Fondo metinio suvažiavimo diskusijų nebuvo, ir protokolai buvo vienbalsiai priimti.

Susirinkime dalyvavo

Toliau mandatų komisija padarė savo pranešimą. Komisijos vardu pranešė Jurgis Bobelis.

Metiniame susirinkime daly-

vavo 51 Tautos Fondo narys ir įgaliojimus atsiuntė 355, taip pat 36 organizacijos bei 14 Tarybos narių. Taigi metiniame susirinkime buvo atstovaujami 456 asmenys.

Kaip atrodė atstovavimas pagal balsus:

(Nuostatai nustatė 3 balsų kategorijas: A, B ir C.) — A. paskirčių asmenų balsai viso 8,247; B. VLIKO balsai (45%) — 7,171; C. Organizacijų balsai — 474, iš viso — 15,942.

Čia tenka pastebėti, kad į metinį susirinkimą išsiųsta 2,269 asmeniniai kvietimai ir pakviestos 135 organizacijos. Taigi iš viso išsiųsta 2,404 kvietimai. Visiems atsiliepius (100% balsų), būtų 17,379 balsai. (Pastaba: ribojant individualių balsų skaičių, čia skaičius pasidarytų labai svarbus.)

Susirinkimui patvirtinus mandatų komisijos pranešimą, susirinkime buvo kvorumas. Individualiai daugiausia balsų suvažiavime turėjo dr. Kazys Bobelis — 4,105 (VLIKO balsai čia neįskaityti).

Pranešimai

Tautos Fondo Tarybos ir Valdybos pranešimai buvo pateikti raštu. Tarybos pirmininkas Jurgis Valaitis atkreipė dėmesį į istorinę raidą ir reikalą nuomones derinti, tačiau jokių konkrečių uždavinių Tautos Fondo veiklai nenurodė. Jo pranešimas nepasitarnavo prie darnaus sugyvenimo ir noro reikalus lyginti.

Tautos Fondo valdybos pranešimas, kurį padarė valdybos

pirmininkas Aleksandras Vakselis, susidėjo iš 10 puslapių, daugumoje lietuviškas atsakomybę. Pranešime pasakyta: "Pastarasis metinis susirinkimas yra iš eilės 28-sis ir taip pat baigiamasis pirmojo ir svarbiausiojo Tautos Fondo veiklos etapo, artimai bendradarbiaujant su Vyriausiuoju Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu."

Toliau pranešime taip pasakyta: "1964 metų balandžio 28 d. "Lietuvos Išlaisvinimo Tautos Fondas" (taip jis tada vadinosi) kunigo (vėliau prelado) Jono Balkūno vadovybėje, gavo VLIKO pavedimą: (citata) "VLIKas paskutinėje savo sesijoje 1963 metų lapkričio 23-24 dienomis New Yorke nutarė ieškoti kelių ir būdų laisvanoriškai apsidėti tam tikrais metiniais įnašais Lietuvos laisvinimo darbams vykdyti. Tą patį vykdyti pavedė Lietuvos Išlaisvinimo Tautos Fondui".

Šį nutarimą reikia laikyti VLIKO ir Tautos Fondo glaudaus ir darnaus bendradarbiavimo pradžia.

Tautos Fondo lešų telkimo reikalai yra geri. Pagal prie šio pranešimo pridėtus dokumentus pastebėsite, kad prieš vienerius metus balansas buvo \$2,500,000 — o 1991. XII.31 d. jau yra \$2,600,000. — Taigi T. F. vertė padidėjo daugiau kaip \$100,000. Reikia pripažinti, kad aukos sumažėjo, nes tarporganizaciniai pradėjome, kaip tas pats sako, "kirsti šaką, ant kurios patys sėdime".

Toliau ejo Kanados atstovybės pirmininko Bruno Laučio pra-

SEN. BILL BRADLEY PASIDALINO IŠPŪDŽIAIS IŠ LIETUVOS

(atkelta iš 1 psl.)

dien Velykos, tai reikia jas švęsti, o ne politikuoti...

Po savo kelionės išpūdžių, Senatorius mielai atsakinėjo į klausimus. Pirmiausia jis pabrėžė, kad Amerika turėtų labiau įtaigauti tarptautinius bankus, kad jie suteiktų buvusioms Sovietų respublikoms daugiau finansinės paramos. Sovietai esą prasiskolinę 81 bilijoną dolerių užsienio bankams. Šiuo metu jie pamažu bando kasmet grąžinti po maždaug 10 bilijonų. Ir tai jiems labai sunkiai sekasi. Į čia rašančiojo klausimą, ką mes, gyvendami Amerikoje, turėtumėm daryti, kad Sovietų okupacinė kariuomenė kuo greičiau išvyktų iš Baltijos kraštų, Senatorius atsakė, kad galima palaukti gal vienerius metus. Tačiau jeigu jie per tą laiką rimtai nesitars ir nieko nedarys, tai reikia išvystyti stiprų spaudimą tarptautiniuose forumuose, kaip Europos Bendrijoje, Jungtinėse Tautose ir net pačioje Rusijoje.

Kitas asmuo klausė, kodėl, kai tarp Lietuvos ir Anglijos pasirašyta sutartis turistams keliauti be vizų, Amerikos ambasada Vilniuje taip sunkiai duoda vizas? Senatorius atsakė: kadangi daugybė žmonių tiesiog plūsta į Ameriką (daugelis jų nelegaliai), tai vyriausybė labai žiūri, kad būsimas turistai čia turėtų visą išlaikymą, ir svarbiausia, kad jis

nešimas. Jis sakė, kad yra sunkumų nustatant, ar Tautos Fondas yra gyvas ar miręs. Tie, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių norėjo matyti Tautos Fondą šermeninėje, kad nereiktų aukoti, neaukojo. Atrodė, sutvarkius Tautos Fondo registraciją (inkorporavimą), Kanadoje reikalai turėtų pasitaisyti. Iš Floridos Tautos Fondo atstovybės pirmininko Aleksandro Daunio pranešimo matyti, kad aukų sumažėjimas (bendrai visoms organizacijoms) yra šiuo metu tipingas reiškinys ir, reikia manyti, laikinas.

Ohio atstovybės pirmininkas V. Jokūbaitis savo pranešime nurodė priežastis Tautos Fondo išjungimo iš aukų rinkėjų Clevelande. Nelemta kai kieno įtaka neleido aukas rinkti Tautos Fondui, tai yra neleistinas tarporganizacijų susitarimų laužymas. Atrodė, kad pamirštama tarporganizacinė drausmė ir einama prie anarchijos.

Kontrolės komisijos pranešimą padarė šios komisijos pirmininkas Petras Ažuolas. Komisijos išvada: "Komisija rado sąskaitybės knygas vedamas kruopščiai, prisilaikant priimtų sąskaitybės reikalavimų. Šiais metais taip pat Tautos Fondo knygas tikrino Max Febraum & Company, Certified Public Accountants, Bayside, NY. Jų ir mūsų patikrinimas rodo, kad metinė apyskaita yra tiksli".

Po pranešimų įvyko gyvos diskusijos dėl padarytų ir nepadarytų pranešimų. Diskusijose dalyvavo: V. Steponis, J. Bobelis, J. Valaitis, V. Banelis, A. Vedeckas ir kiti.

Rinkimai į tarybą

Toliau buvo rinkimai į Tautos Fondo tarybą. Buvo renkami 5 nauji tarybos nariai ir 3 kontrolės komisijos nariai.

Į tarybą pasiūlyti šie kandidatai, ir jie gavo balsų: 1. Rūta Sakienė (LA) — 12,496; 2. Povilas Švarcas (LA) — 12,496; 3. Algirdas Budreckis (MA) — 12,419; 4. Aldona Kačinskienė (MI) — 12,518; 5. Gina Simonaitytė (NY) — 12,511.

Į Kontrolės komisiją išrinkti: 1. Laima Lileikienė (NY) — 15,765; 2. Linas Šidlauskas (NY)

(nukelta į 6 psl.)

neužsiimtų uždarbiavimu.

Dr. J. Stukas dar papildė, kad yra jau taip įvykę, jog į Ameriką iš Lietuvos yra atvykusių su mafijos suklastotais iškvietimais. Jų čia niekas nesutiko, o kadangi valdžia draudžia dirbti, tai jie tampa nepageidaujama visuo-

menės našta. Buvo ir daugiau paklausovų, kuriems Senatorius mielai atsakinėjo. Šį senatoriaus apsilankymą gana plačiai aprašė "The Star Ledger" ir "Kearny Observer".

Kaip jau įprasta, su kai kuriais dalyviais buvo nusifotografuota, senatoriui Bradley stovint prie Vacio Kiukio gražiai išpjaustyto Lietuvos himno žodžių.

Julius Veblaitis

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 4883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams turtai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9 -10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejais, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos atsiminimai", sekmdieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmdieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. : 908 753 - 5636

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvių advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 - 962 - 5810.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Tautos Fondo susirinkimo dalyviai Kultūros Židinio kieme. Iš kairės I-oje eilėje: dr. B. Nemickas, J. Botyrius, A. Vakselis, B. Laučys, V. Jokūbaitis, J. Kačinskas, J. Valaitis, A. Kačinskienė, R. Sakienė, ambasadorius A. Simutis, I. Vakselienė, dr. K. Bobelis — VLIKO pirmininkas, K. Miklas, M. Samatienė, V. Banelis, J. Vytuvienė, J. Girinis, J. Giedraitis; II-oje eilėje: J. Bobelis, A. Žemaitis, G. Simonaitytė, A. Vedeckas, P. Palys, P. Ažuolas, R. Čerkeliūnienė, J. Pažemėnas, J. Nasvytis, A. Mackevičienė, Z. Dičpinigaitis, J. Bagdžius, K. Čerkeliūnas, J. Vilgalys, J. Bagdienė, J. Klivečka, A. Vytuvis, M. Žukauskienė, R. Čiurlienė, G. Žemaitaitis, A. Katinienė, V. Steponis. Nuotr. L. Tamošaitis

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —**Ar Lietuva išbris iš savo vargų?**

Su kokių entuziazmu buvo paskelbta, kad Lietuva vėl atstato savo nepriklausomybę 1990 kovo 11! Tikėtasi, kad viskas tvarkysis greitai, kad Lietuva lengvai nugalės sunkumus ir pati atsistos ant kojų. Dabar skaitome spaudoje ir girdime per radiją, kad Lietuva vis labiau grimsta į didelius vargus.

Darosi keista, kodėl taip yra, kodėl trūksta geros valios įtvirtinti nepriklausomybę. Tad ir kyla klausimas, kas sudaro tas kliūtis, kad Lietuva vis grimstų į vargą?

Kad būtų Lietuva suvargusi, to nori buvę "dvarponiai" — komunistinio režimo aukštieji valdininkai, buvę partijos nariai. Jie turėjo savas krautuves, tarnus ir gerai gyveno. Tad sunku tų privilegijų atsisakyti.

Diktatoriniai režimai pasižymi tuo, kad prie valdžios lovio susirenka pataikūnai, karjeristai, paprastai menkų gabumų žmonės. Jie akiai pataikauja valdžiai, ir valdžia jais pasitiki. Jie reikalingi valdžiai, kad spausėtų žemesniuosius, ir jie tai gerai atlieka. Taip ir susidarė naujieji "dvarininkai", pakeitę senuosius dvarponius, kurie dar suprato, kas yra moralė, kas yra dora. Sovietinis žmogus liko be moralės — jam viskas leidžiama partijos vardu — plėsti ir krauti sau turtą. Nesvarbu, koks tu bebūtum, bet būk ištikimas partijai, ir tu būsi geriausias.

Apie krašto liūdną padėtį štai rašo vienas kaunietis "Į Laisvę" žurnalo 5. m. pavasario numeryje, laišku skyriuje, psl. 12. Ten rašo taip:

"... Ne dėl mūsų kaltės paveldėjome techniškai ir technologiškai atsilikusių, įklimpusių į gilios ekonominės krizės liūną,

ir homo sovieticus. Prieš akis — didžiulės problemos: privatizacija, žingsniai į rinkos ekonomiką, neturint pasaulinį standartą atitinkančios produkcijos, kova su infliacija ir kainų didėjimu, žaliavų trūkumas ir gamybos mažėjimas...

...Švietimo sistemoje visų tipų mokyklų vadovų postuose dar tebesėdi komunistai (nomenklatūrininkai) arba dėl svieto akių persidažę į "darbo demokratus". Kas gi gali kurti tautinę mokyklą? Rajonuose, kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose taip pat viešpatauja komunistai ir persidažę asmenys. Tiesa, dauguma Lietuvos gyventojų buvo ir yra už nepriklausomybę, bet mažuma, įsikibusi į ūkinis ir savivaldybinius vadovaujantįs postus, tapo destruktiviu pozicija..."

Pasirašo E. M., 1992.I.I. Kaunas.

Ši opozicija ir daro visa, kad būtų tik blogiau ir blogiau, kad Lietuva sužlugtų varguose. Tada jie galės pasakyti: prie komunistų buvo geriau, taigi vėl grąžinkime juos į valdžią.

Nerimą kelią ir svetima kariuomenė krašte. Jau ir čia spaudoje buvo rašyta, kad Jelcinas yra rusas nacionalistas. Jam rūpi Baltijos kraštai, tai kodėl išvesti kariuomenę. Nesvarbu, kad pasirašo ratifikacijas, įvairias sutartis. Jie laukia to momento, kad valdžia vėl paprašytų Maskvos globos. O tai gali padaryti per savo agentus.

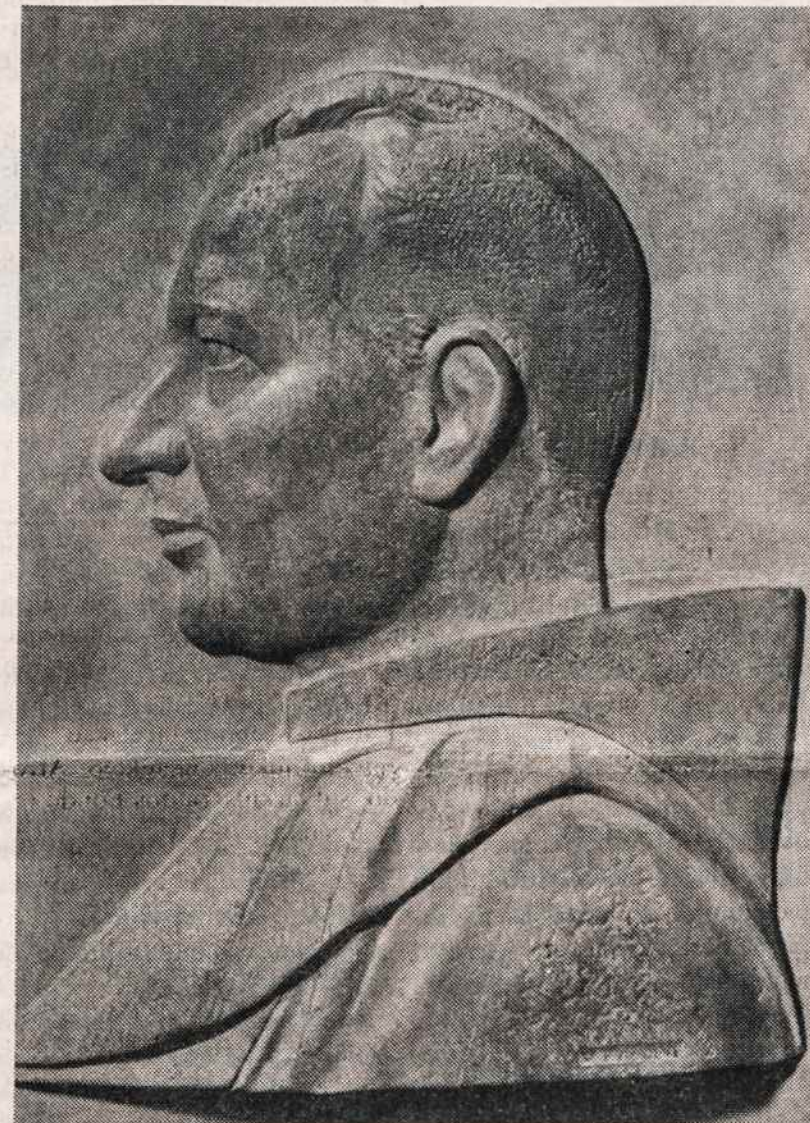
Panašiai buvo ir 18 amžiaus gale, kai vyko trečiasis Lietuvos Lenkijos padalinimas. Krašte šeimininkavo rusų kariuomenė. Ji apsupo net ir seimo rūmus. Rusijos papirkti ir kariuomenės grasinami atstovai nubalsavo prieš

(nukelta į 5 psl.)

Taku pro gražias parko pušis ateina Tėv. Jurgis Gailiūsis, OFM. Jo rudas abitas susilieja su pušų kamienais. Daug metų jis čia vaikčioja, pasupdamas rankoje baltą vienuolio juostą. Ant tos juostos bent keli dideli mazgai. Toks ir jo vienuoliškas gyvenimas, apjuostas įvairiais darbais, iš kurių iškyla jo monumentalioji statyba, jo organizaciniai gabumai, jo didelė meilė lietuviškam menui.

Jis eina taku ir poilsiaudamas bei galvodamas apie naujus darbus, prisimindamas praeitį, kartais sustodamas ir pažiūrėdamas, kaip atrodo statybos. Jos atlaikė daugelį metų ir kuo geriausiai liudija, kad čia buvo provinciolu Tėv. Jurgis Gailiūsis, OFM, ši pranciškonų provincijos svarbiausia siela. Kennebunkport vienuolyno viršininku jis išbuvo 16 metų, pranciškonų provinciolu — 20 metų, 8 metus gimnazijos rektoriumi, 19 metų provinciolu patarėju.

Pro tas pušes praėjo daugybę kartų, vis surasdams naujų minčių savo veiklai. Ir dabar jis, sulaukęs gražaus amžiaus,

Jurgis Gailiūsis, OFM, ilgametis pranciškonų provinciolas, atšventęs 80 metų sukaktį. Skulptorius Vytautas Kašuba sukūrė jo bareljefą, kuris kabo A. Galdiko galerijoje prie Kultūros Židinio.

TĖV. J. GAILIŪSIS PAMINĖJO 80 METŲ SUKAKTĮ

— Ilgametis provinciolas, statytojas, meno globėjas —

ten vaikšto, vienuolyne eina įvairias pareigas ir tebėra provincijos tarybos narys.

Kelias į mokslą

Šiam ilgamečiam provinciolui ir statytojui kovo 20 d. suėjo 80 metų. Gimė jis 1912 m. kovo 20 d. Umėnų kaime, Troškūnų parapijoje. Buvo pakrikštytas Stepono vardu. Baigė Troškūnų pradžios mokyklą, tam tikrą laiką dirbo tėvų ūkyje. Pasimokęs privačiai, išlaikė egzaminus į Panevėžio gimnazijos 5 klasę. Bet ten mokyti nepasiliko, nuvyko į Kretingos naujai atidarytą gimnaziją. 1934 m. įstojo į pranciškonų vienuolyną ir gavo Jurgio vardą. Baigęs Kretingoje mokyklą, tolimesnių studijų išvyko į Italiją.

Karo metai

Amžinus įžadus padarė 1939 m. Alvernos kalno vienuolyne. Į kunigus įšventintas 1940 m.

rugpjūčio 11 d. Kretingoje. Įšventino Telšių vyskupas V. Borisevičius. Tuo metu Lietuva buvo jau sovietų okupuota.

Dar kiek mokėsi Kauno kunigų seminarijoje. Bet viršininkai nusprendė jį išsiųsti mokyti į užsienį. Slaptai ir pavojingais keliais jis pasiekė Berlyną, iš ten — Muncheną. Nors ėjo karas, teologiją studijavo dvejus metus.

Tada Lietuva jau buvo okupuota vokiečių, kurie neleido jam grįžti į Lietuvą. Grįžo slapta. Geštapas jo visur ieškojo. Teko slapstyti Nemunaičio miškuose. Kai viskas aprimo, buvo paskirtas Kretingos parapijos vikaru ir mokyklos mokytoju. Vazinėjo su rekolekcijomis po parapijas, buvo paskirtas Pajūrio vienuolyno viršininku.

Artėjant antrą kartą Raudonajai armijai, 1944 m. antrą kartą pasitraukė iš Lietuvos ir pasiekė Bavariją, apsigyveno Füsseno pranciškonų vienuolyne. 1945 m. ten atėjo amerikiečiai. Tada jis ten buvo lietuvių stovyklų kapelionas.

Amerikoje

1947 m. per Neapolį atvyko į Ameriką ir čia įsijungė į besikuriančios pranciškonų vienuolijos darbus — vedė misijas, rekolekcijas. 1949 m. buvo pirmasis Winnipegio lietuvių kolonijos kapelionas.

Neilgai jam teko būti Kanadoje, jau 1949 m. jis paskiriamas Kennebunkporto vienuolyno viršininku. Tuo ir prasidėjo jo didelių darbų vilkstinė. Į gyvenimą žiūrėjo realiai, darė tai, kas buvo reikalinga ir naudinga lietuvių bei vienuolynui. Tuoj Kennebunkporte suorganizavo berniukų vasaros stovyklą, kuri gyvavo 18 metų. Kennebunkporto vienuolynas — graži vieta. Kodėl čia nesudaryti sąlygų lietuviškai vasarviete? Ji tuoj pradėjo veikti ir veikia dar ir dabar.

Pranciškonų vienuolija plėtėsi, taip jis 1952 m. Toronte įkūrė pranciškonų vienuolyną, suorganizavo Prisikėlimo parapiją. Tai buvo sunkus uždavinys, nes reikėjo užtraukti dideles paskolas.

1953 m. Kennebunkporte įkūrė Šv. Antano gimnaziją ir bendrą lietuviams, pastatė reikiamus pastatus — klases, bendrabutį ir sporto salę. Visuomenė buvo dosni, ir visi statybos darbai atlikti be skolų. Gimnazija veikė 13 metų, išleido 7 abiturientų laidas.

Gražioji koplyčia

Vienas gražiausių jo statybos darbų yra vienuolyno koplyčia, kurios labai vienuolynui reikėjo. Šios koplyčios architektas yra dr. A. Kulpavičius, dailininkas — V. K. Jonynas. Koplyčia yra vienuolyno papuošalas, meniška, patraukli ir visiems byloja apie lietuvių sugebėjimą sunkiose sąlygose pastatyti menišką pastatą. Per metus koplyčią aplanko tūkstančiai turistų ir maldininkų.

Dalyvavo jis ir Brooklyno vienuolyno perkėlime į naują vietą, Kultūros Židinio statyboje. Jo iniciatyva įkurta Adomo Galdiko vardo galerija ir sutelkta daug lietuvių dailininkų darbų.

Taip pat jam teko įkurti Rochester, NY, ir St. Petersburg, FL, kanoniškus vienuolynus. Brooklyno pašonėje — Middle Village, NY, Šv. Jono kapinėse parūpino lietuviams pranciškonams privatų sklypelį.

Tėv. Gailiūsis neužmiršo ir knygų — jo laikais išleista keletas stambių ir reikšmingų veikalų. Ypač vertinga mąstymų knyga "Serafiškuoju keliu" ir lietuvių dailininkų albumas "Art Collection".

Būdamas ilgus metus provinciolu, jis dalyvavo net keturiose generalinėse ordino kapitulose: Columbijoje, Asyziuje ir Madride, aplankė Pietų Amerikos lietuvių kolonijas, lietuvius Jeruzalėje, lankėsi Liurde, Fatimos šventovėje, Atėnuose, Londone ir Paryžiuje.

Sveikiname Tėv. Jurgį Gailiūšį, OFM, šio gražaus jubiliejaus proga. Vaikščiokite dar ilgai gražiame pušyne! Esate šios vienuolijos viena iš aukščiausių pušų! Atliktieji darbai įprasmina jūsų čia praleistus metus ir užsitarnauja visų pagarbos! (p.j.)

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai GraikijojeANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

47

Protas ir tikėjimas: dvi išmintys

Graikai mėgo proto išmintį. Mokslų pomėgis ir filosofija — "išminties meilė" padarė juos Žemės pirmūnais. Jie protu drįso žengti už žmogiškos būklės ribų. Betgi būdinga, protą pančiojo Anankė — Būtinybė ir Moira — Likimas. Net Olimpo dievai tai jautė ir patyrė. Gėrimės graikų drąsa veržtis ir kurti, bet jaučiame jų saviprotoje liūdesį ir tragizmą. Graikai moko juoktis pro ašaras — komedija buvo jų teatro repertuaras, tačiau jie sukūrė ir tragedijos žanrą, — įžvalgos į gyvenimą dramą ieškojo ir mokėsi teatre. Mes einame į teatrą gražiai laiko praleisti, pasigrožėti ir susipažinti su kultūriniais pasiekimais, graikai ėjo į teatrą pasimokyti ir išgyventi žmogaus tragizmą.

Žydai kultūros nekūrė. Kultū-

rą ir civilizaciją jie skolinosi iš kaimynų. Jų genijus buvo tikėjimas vienu ir vieninteliu Dievu — Kūrėju bei istorijos Viešpačiu, ir žmogaus orumu — buvimu Dievo paveikslu ir panašumu. Žydų tikėjimo išminties nepančiojo Anankė — Būtinybė,

Korintas — Apolo šventovė.

nes jie tikėjimu pažino visagalį ir mylintį Dievą-Kūrėją ir jautėsi šaukiami mylėti save ir dalyvauti istorijos Viešpačio rūpestyje pasaulyje. Būdinga, kad Senasis Testamentas, nors ir gyvenimiškai pasakoja apie žmogaus dužlumą — tragizmą, bet tragedijos nekuria. Priešingai, nuolat "grįžta" prie Dievo, nes jis išgano teisdamas ir teisia išganydamas. Žydai tikėjo Dievą, kurio teismus patyrė istorijoje.

Apaštalas Paulius buvo giliai tikintis žydas — "aštuntą dieną apipjaustytas, kilęs iš Izraelio tautos Benjamino genties, žydas iš žydų, įstatymo tiksliai besilaikantis fariziejus..." (Fil 4,5). Būvimą žydu jis laikė pirmenybe,

tačiau "dėl Kristaus" ją, sakosi, palaikęs "nuostoliu" (Fil 4,7). Jam tikėjimas yra išgyvenimas, kuriuo žmogus suvokia žinios apie Kristų padarinius ne vien ausimis bei lūpomis, bet visa širdimi. Šis išgyvenimas prasideda "klausymu" žinios arba žodžio apie Kristų ir jo išganantį artumą. Šis klausimas reiškiasi "tikėjimo klusnumu" — pripažinimu širdimi, kad žmogui "Jėzus yra Viešpats". Tikėjimo klusnumas, suvoktas širdimi Jėzuje Viešpatyje, atveria žmogui duris į Dievo išminties akiračius, kurių žmogus vien protu negali pasiekti. "Širdimi priimtas tikėjimas veda į teismumą" — Dievo rūpestį žmogumi (Rom 10, 10).

Autobusas veža iš Korinto, bet liekuosi su Apaštalu.

Gidė pereina per autobusą, skaičiuodama kelionės bendrus. Visi!

— Sustosime Mikėnuose pas Agamemnoną. Po to į Naflioną — į viešbutį pietų — paaiškina.

Iš Korinto išvažiuojame. Nors ir vežamas vingiuotu ir siauru Peloponeso vieškeliu, vis pasilieku su Apaštalu. Juk Korinte jis parašė pirmąjį savo laišką — pirmąją Naujojo Testamento knygą! "Paulius, Silvanas ir Timotiejus tesalonikiečių bendrijai Dieve Tėve ir Viešpatyje Jėzuje Kristuje" (1 Tes 1,1). Tai įvyko

Graikai mėgo teatrą — komediją ir tragediją.

maždaug dvidešimt metų po Jėzaus Kristaus Prisikėlimo.

Lukas rašo, kad iš Makedonijos pas Apaštalą į Korintą atvyko Silvanas ir Timotiejus (Apd 18,5). Tai turėjo būti smagi diena Apaštalui, nes jis buvo pasiuntęs juos į Tesaloniką po to, kai jam iš ten teko išbėgti dėl priešų, kurie sukėlė sąmyšio (Apd 17, 1-10). Apaštalui rūpėjo sužinoti, kaip einasi jo jaunutei bendrijai Tesalonikoje.

Silvanas ir Timotiejus atnešė Apaštalui gerą žinią. Tesalonikiečiai nepabūgo persekiojimo ir liko ištikimi. Tai atspindi jiems rašytas Apaštalo laiškas: "...jūs ne tik pasidarėte mūsų ir Viešpa-

ties sekėjai, priėmė žodį didžiame suspaudime su Šventosios Dvasios džiaugsmu, bet ir tapote pavyzdžiu visiems Makedonijos ir bei Achajos tikintiesiems. Mat iš jūsų pasklidęs Viešpaties žodis pagarsėjo ne tik Makedonijoje bei Achajoje, bet jūsų tikėjimas tapo žinomas visur, ir mums nebereikia apie tai kalbėti!" (1 Tes 1, 6-8).

Pirmieji krikščionys ir mirtis

Kelios krikščionių šeimos Tesalonijoje buvo patyrusios artimųjų mirtį. "Kodėl taip atsitiko"? Mat jie buvo laukę šloviningos dienos, kai Viešpats turėjo sugrįžti švęsti viešpaties prieš Dievo priešus. (Bus daugiau)

PRIEŠ 80 METŲ NUSKENDO DIDŽIAUSIAS PASAULIO LAIVAS "TITANIKAS"

Su juo nuskendo ir vienas lietuvis — kun. Juozas Montvila

Kai žmonės keliavo laivais

Prieš pirmąjį pasaulinį karą aviacija dar nebuvo išsivysčiusi. Žmonės keliavo laivais. Tada ir kūrėsi įvairių valstybių laivų bendrovės, kurios tarp savęs lenktyniavo: kas greičiau perveš per Atlantą.

Tam tikrą laiką pirmavo vokiečių laivai — North German Lloyd bendrovė. Paskui ją nurogė angliai: Cunard linijos laivai buvo greičiausi. Tada buvo pasižymėję Luisitania ir Mauretania laivai.

Tada Anglijoje įsikūrė kita bendrovė — White Star. Bendrovė jau 1910 m. paleido Olympic laivą, kuris buvo greitas ir patogus ir turėjo pasisekimą keleivių tarpe. To neužteko: bendrovė suplanavo pasistatyti patį didžiausią pasaulio laivą. Jam ir vardą parinko "Titanic".

Didžiausias pasaulio laivas

Laivą statė Belfasto laivų statybos bendrovės šiaurinėje Airijoje. Buvo panaudota geriausias medžiagos, sumaniausia inžinerija. Laivas turėjo būti neskestantis. Laivo apačia buvo padalyta į atskirus skyrius, kuriuos buvo galima uždaryti, jei veržtųsi vanduo. Laivo statybai išleido 10 milijonų dolerių. Tai buvo tuo metu nepaprastai dideli pinigai. Bendrovė buvo išleidusi akcijas, kurias visur parduvinėjo. Akcijos — šerai turėjo pasisekimą, nes visi tikėjo, kad toks didelis galingas laivas tikrai bus sėkmingas ir bendrovei sukraus turtus.

Laivo ilgis buvo 882 pėdos ir 6 coliai, plotis — 94 pėdos. Turėjo 4 kaminus. Keliamoji galia — 46,000 tonų. Laivas uždengė tris jūros bangas, tai jį pasupti beveik buvo neįmanoma.

Bendrovė skelbė, kad tasai didžiausias pasaulio laivas pirmą kartą išplaukia 1912 m. balandžio 10 d. iš Southamptono uosto į New Yorką. Tai buvo trečiadienis po Velykų.

"Titanic" išplaukia

Baigtas ir kelionei parengtas Titanic laivas atplaukė į Southamptono uostą, kuris yra į pietus nuo Londono, pietiniame Anglijos pajūryje.

Tai buvo nepaprasta šventė uoste. Pilna žmonių. Keleiviai skuba, net keliais tiltais lipo į laivą, skirstėsi į kajutes, ten įsikūrė, vėl rinkosi ant denio pasižiūrėti, kokios čia bus nuotaikos, kai didysis laivas pajudės. Jo išplaukimo laikas buvo nustatytas 12 val. vidudienį. Žmonių minios vis rinkosi, nes visi norėjo pamatyti tą didįjį jūrų milžiną.

Lygiai 12 valandą sukaukė Titaniko sirenos, atrišo lynus, pakėlė tiltus. Ant denio orkestras grojo maršus. Žmonės mosavo skarelėmis, skrybėlėmis, rankom. Ir nuo laivo mosavo.

Laivas pajuda. Uoste esą kiti laivai irgi įjungia savo sirenas, juk reikia išlydėti į pirmą kelionę didžiausią pasaulio laivą.

Laivas dar sustoja dviejuose uostuose: Prancūzijos Cherbourge ir vėl grįžta į Angliją, į Quinstowno uostą, kur sulipa paskutiniai keleiviai. Laivą išlydi su didelėmis ovacijom.

Keleiviai ir laivo greitis

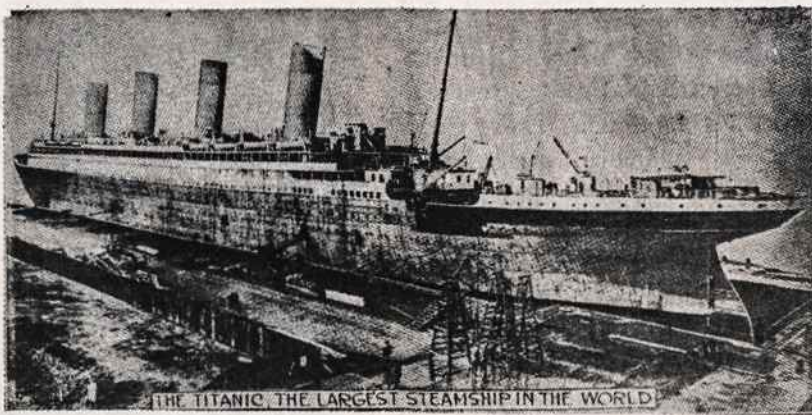
Tada laive buvo 2340 žmonių. Pirmą klase keliavo 330, antra klase — 320, trečia — 750. Laivo įgulą sudarė 940 žmonės. Kun. Juozas Montvila plaukė antra klase.

Keleivių tarpe buvo ir žymių žmonių, daug buvo turtuolių, pramogautų. Devyni keleiviai buvo tiek turtingi, kad galėjo nusipirkti šį Titaniko laivą. Plaukė ir White Star bendrovės prezidentas.

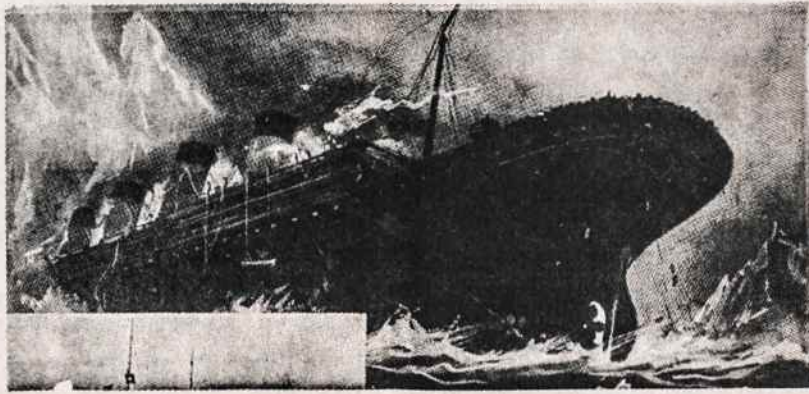
Laivui vadovavo prityręs jūrų

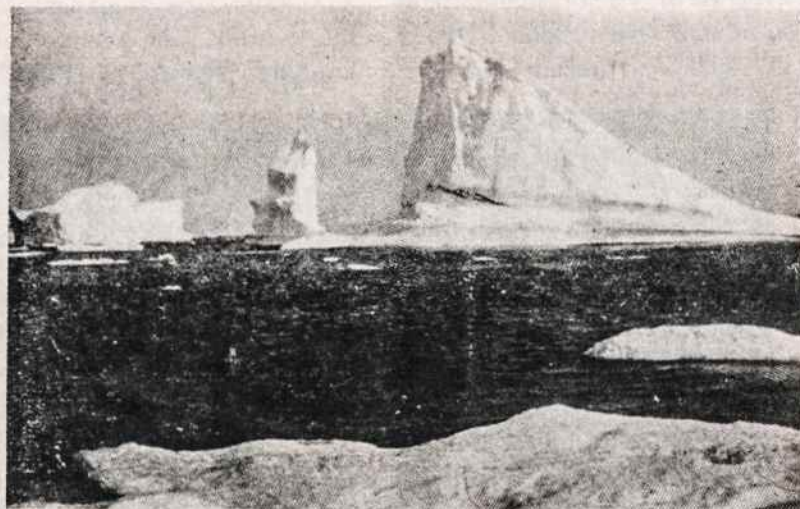
Kun. Juozas Montvila, nuskendęs su "Titanic" laivu 1912 m. balandžio 15 d.

"Titanic" laivas Belfasto laivų dirbtuvėse.

"Titanic" skęsta. Dailininko pieštas paveikslas, kuris buvo įdėtas į "Worcester Evening Post".

Ledo kalnas, į kurį atsitrenkė "Titanic" laivas.

kapitonas E. J. Smith. Visiems rūpėjo, kad laivas kuo greičiau perplauktų Atlantą ir bendrovei garantuotų ateitį. Laivo motorai buvo galingi, gerai suplanuoti. Laivo greitis buvo didinamas pamažu, diena iš dienos. Pirmą dieną, balandžio 11, laivas padarė 484 mylias, balandžio 12 nuplaukė 519, balandžio 13 — 549. Motorai dar nedirbo pilnu pajėgumu. Tik balandžio 15 d., pirmadienį, jis turėjo išvystyti maksimalinę jėgą ir didžiausią greitį.

Pasirodo ledo kalnai

Balandžio 14 d. Titaniko laivas gavo telegramą iš "Amerikos" laivo, kad šis laivas buvo sutikęs du ledo kalnus. Titaniko laivas nusiuntė telegramą į Washingtoną, į hidrografijos įstaigą, ir pranešė, kad "Amerikos" laivas nuplaukė du ledo kalnus. Buvo nurodyta ir vieta, kur tie ledo kalnai buvo.

Išsiuntęs telegramą, Titaniko laivas nieko nedarė, nekreipė jokio dėmesio, kad pakelyje gali būti ledo kalnai. Laivas nemažino greičio, nekeitė kurso, net nesidomėjo, kad arti gali būti ledo kalnai. Visi tikėjo laivo galybe — jis nenuskęs.

Kapitonas, įsakęs nemažinti greičio, nuėjo į savo kabiną ilsėtis. Prie vairo pasiliko pirmas karininkas Murdock. Jis budėjo prie vairo ir plaukė pagal duotas instrukcijas.

Laive pramogavo, šoko ir linksminosi, lošimo kambariuose kortavo, gurkšnojo kokteilium, rūkė cigarus.

Katastrofa prieš vidurnaktį

Prieš nakties dvyliką iš laivo stiebo budėjęs jūrininkas staiga paskambino varpu ir pranešė, kad čia pat pasirodė ledo kalnas. Tai buvo maždaug 12 minučių prieš vidurnaktį.

Išgirdęs pavojaus signalą, prie vairo budėjęs karininkas staiga išjungė visus motorus, Norėjo pasukti ir pati laivą, bet laivas buvo nepaprastai didelis. Jis iš inercijos plaukė ta pačia kryptimi ir taip lengvai pasukti nebuvo galima. Laivas smailgalium atsitrenkė į ledo kalną.

Ledo kalnas iš vandens buvo

iškišęs tik mažą savo dalį, jo masė buvo vandenyje, ir ji pramušė laivo smailgalio dešinią šoną, padarė 300 pėdų skylę.

Kai laivą staiga sustabdė, laivą truputį sukrėtė, ir smūgis į ledo kalną atrodė nieko ypatingo. Lošiusieji kortom pastebėjo, kad kažkas stuktėlėjo staliukais, lyg pastūmė. Greit visi pastebėjo, kad laivas sustoja. Miegojusieji kajutėse net nepabudo.

Tačiau komandos tiltelyje buvo kitaip. Budėjęs prie vairo tuoj pašaukė kapitoną ir pranešė susidūrimą su ledo kalnu. Kapitonas tuoj liepė patikrinti laivo apačią, ar laivas stipriai sužalotas. Buvo pranešta, kad vanduo tonomis veržiasi į laivo apačią, kur buvo pašto skyrius.

Kapitonas ir dabar netikėjo, kad laivas gali skęsti, bet jis liepė tuoj sukelti žmones, kad visi eitų į viršutinį laivo denį, užsidėtų gelbėjimosi juostas.

Keleiviai greitai sužinojo, kad laivas atsimušė į ledo kalną, bet niekas negalvojo, kad jis gali nuskęsti. Kapitonas gį įsakė visur nuleisti duris, kad apačioje vanduo nesiveržtų į kitus kambarius, į kitus aukštus. Bet laivo sužeidimas buvo labai didelis. Pro 300 pėdų skylę vanduo veržėsi didele jėga vidun ir laivo smailgalį traukė žemyn.

Kapitonas dabar įsakė telegrafistui siųsti pagalbos šauksmą — SOS, SOS. Taip šaukė didžiausias, neskestantis laivas.

Jo pagalbos šauksmą išgirdo "Carpathia" laivas, kuris priklausė Cunard bendrovei ir kuris plaukė iš New Yorko į Italiją. Jis buvo apie 50 mylių nuo Titaniko. Carpathia laivas į reikalą pažiūrėjo rimtai ir tuoj pasuko į Titaniko nelaimės vietą. Bet ir Carpathia laivas turėjo saugotis tų pačių ledų. Dar buvo naktis, ir laivo greitis buvo mažas.

Panika laive

Titaniko laive kilo panika. Visi pamatė, kad laivas tikrai skęsta. Kapitonas įsakė nuleisti gelbėjimosi valtį, bet jų buvo tik 18. Tai buvo labai mažai tokiame dideliame žmonių skaičiui ir tos pačios valtys dar buvo nepatogiai sudėtos. Reikėjo jas išimti ir nuleisti į vandenį.

Kapitonas įsakė į laivėlius sudodinti tik moteris ir vaikus. Čia buvo giliai tragiškų ir jaudinančių momentų, kai žmonos turėjo atsiskirti nuo savo vyrų. Kitos pasiliko, drauge su vyrais, kad drauge sutiktų bendrą likimą.

Kai susėdo moterys, sodino svarbiausius, reikalingiausius vyrus. Tai dažniausiai buvo iš laivo įgulos — White Star bendrovės prezidentas, inžinieriai, radiškai, darbininkai.

Šią baisią mirties valandą vieni meldėsi, kiti šaukė ir klykė. Bet buvo ir tokių drąsulių, kurie tyčia ir toliau lošė kortomis.

Laivo smailgalys vis labiau sviro ir grimzdo į vandenį. Laivo denyje stovėjo orkestras. Kapitono įsakymų jis grojo linksmas melodijas, kad tuo sumažintų žmonių išgastį. Kai vanduo pakilo dar aukščiau, orkestras užgrojo seną religinį himną "Dieve, artinamės prie tavęs".

Laive užgeso lempos, nes vanduo užsėmė elektrinę. Vanduo pasiekė ir garo katilų skyrių. Tada sprogo visi katilai ir į paviršių išmetė daugybę daiktų. Laivas visai atsistojo stačias, panardino smailgalį ir taip nuskendo.

Laivas skendo ilgai, apie tris valandas. Nuskendo jis balandžio 15 d. 2:20 v. ryto. Jo nuskendimo vieta: 41°06' šiaurės plokščio, 50°14' vakarų ilgio. Iki New Yorko dar buvo apie 1000 mylių. Nuskendo apie 95 mylias nuo Newfoundland į pietus.

Šioje didžiausioje laivininkystės katastrofoje žuvo 1504, žmonės, išgelbėti 711. (Žuvusiųjų skaičius dažnai įvairuoja, skiriasi bent keliais žmonėmis.)

Laivėliai su išgelbėtais žmonėmis nuplaukė į naktį. Carpathia laivas į nelaimės vietą atplaukė 4 v. ryto. Titanikas jau buvo nuskendęs. Jo vietoje plaukiojo matracai, išmesti daiktai. Carpathia laivas darbavosi net keturias valandas, kol visus keleivius perkėlė ant denio. Laivas pasidarė tikra ligoninė, nes dauguma buvo peršalę, pakrikusiais nervais. Laivas turėjo plaukti į Italiją, bet jis grįžo į New Yorką, kurį pasiekė balandžio 18 d.

Kun. Juozas Montvila

Su Titaniku nuskendo ir kun. Juozas Montvila, kuris buvo gimęs 1885 m. sausio 3 d. Nendrėškių kaime, Marijampolės apskrityje. Kunigu įšventintas 1908 m. kovo 22. Rusų administracijos buvo persekiojamas už lietuvišką veiklą, tai apsisprendė vykti į Ameriką. Buvo kviečiamas į Worcester, MA, vikarauti.

Laivui skęstant, buvo jam pasiūlyta išsigelbėjimo vieta, bet jis atsisakė. Iki paskutinės minutės guodė ir ramino kitus keleivius. Jo pasiukojimą aprašė ano meto spauda.

Kunigo brolis Petras Montvila, gyveno Brooklyne, čia reikėsi kaip visuomenės veikėjas. Buvo gimęs 1887 m., į Ameriką atvykęs 1907, miręs prieš septynetą metų.

Titaniko pamokos

Nuo Titaniko paskendimo įvesta daug pakeitimų laivuose: dabar kiekvienas laivas turi turėti tiek valčių, kad sutiltų visi keleiviai; įvestas nuolatinis radijo ryšys su pakrančių bei uostų tarnybom; stebimi ir registruojami plaukiojantys ledo kalnai ir apie juos pranešama laivams.

-o-

Apie Titaniką yra susukti bent keli dideli filmai, prirašyta nemažai knygų. Buvo sakoma, kad laivas nuskendo, nes ledo kalnas pramušė jo šoną. Nuskendo labai gilioje vietoje. Prieš ketletą metų jį aptiko ant jūros dugno, ten nusiuntė robotą — povandeninį laivelį, valdomą iš komandos laivo, tas ir nufilmavo nuskendusį laivą, jo kambarius. Pasirodo, kad laivas buvo perlūžęs pusiau. Viena dalis nuskendo vienoje vietoje, kita dalis — kiek toliau.

Titaniko nuskendimas buvo pamoka visiems laivams — nejuokauti jūroje, nesmarkauti, rimtai žiūrėti į kiekvieną pranešimą apie ledo kalnus ar kitus pavojus.

Laikas bėga taip greitai, ir jau 80 metų, kaip nuskendo Titanicas. (p.j.)

IX-TOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ RENGĖJAI LAUKIA VISUOMENĖS TALKOS

Devintoji išėivijos lietuvių tautinių šokių šventė artėja, o lietuviai neapsisprendžia ir nesiškvubina ją paremti auka ir dalyvavimu. Šokių šventės komitetas posėdžiavo balandžio 22 d. Seklyčioje, Chicagoje, ir išreiškė susirūpinimą vėluojančia parama.

Šventės techniški reikalai tvarkosi, sutartis su Rosemont Horizon pasirašyta ir reikia įmokėti nuomos ir draudimo sumas, o jos nėra taip jau mažos. Be to, už atspausdintus šventės bilietus komitetas turi iš anksto sumokėti. Tokia yra tvarka, ir komitetas nieko negali kitaip padaryti. Tik pajudėjus, viskam reikia pinigų.

Kaip minėjau, aukos eina pamažu ir jaučiamas aukotojų nuovargis. Nors aukotojai nesiškvubina paremti komiteto, bet jaunimas labai entuziastiškai ruošiasi šokių šventėje dalyvauti. Tad negalima jaunimo apvilti ir dėl lešų stokos atsakyti vieną kitą šokių grupę. Iš Pietų Amerikos ruošiasi atvykti 3 šokių grupės (iš Argentinos 2 ir Brazilijos 1) ir viena iš Lietuvos. Pietų Amerikai pažadėta parama siekia \$10,000 kiekvienai grupei, viso \$30,000, o iš Lietuvos tik vienai grupei reikia \$30,000.

Taigi, vien tik šių grupių kelionės kainuotų \$60,000, o kur dar jų apgyvendinimas ir išlaikymas. Komitetas bando surasti geradarių, kurie priimtų ir paglobotų atvykstančius šokėjus. Iki šiol Chicagoje ir apylinkių lietuviai yra priėmę ir globoję didžiuosius ansamblius ir parodę lietuvišką nuoširdumą. Manome, kad ir šio komiteto prašymas

sulauks atitinkamo atgarsio, ir susiras pakankamas skaičius globėjų. Kurie galime, priimkime ir paglobokime.

Leidinio redaktorė D. Bindokienė pasidžiaugė, kad šokių grupių aprašymai su nuotraukomis ateina, ir tikisi sulaukti visą medžiagą. Patartina nedelsti ir visas prašomas žinias laiku atsiųsti.

Visos komisijos sklandžiai dirba ir yra tinkamai pasiruošusios šokėjus ir svečius sutikti, priimti ir kur reikia pristatyti. Tai netautomų savanorių nemažas būrys, be kurių talkos nepraeina nė vienas didesnis renginys.

Į suaugusių ir jaunimo pokylius užsakymai gerai eina, ypač iš tolimesnių vietų. Norintieji dalyvauti šiuose banketuose turi laiku pasirūpinti bilietais, nes vietos yra ribotos. susipažinimo vakaras gali nesutalpinti viso jaunimo, todėl šokių grupės laiku užsitikrinkite vietą, atsiųsdami čekius po \$10 už kiekvieną.

Komiteto silpna vieta yra finansai, nes mokėti už viską reikia jau dabar, o aukos ir bilietų užsakymai silpnokai plaukia. Komitetas prašo aukotojus ir svečius nedelsiant siųsti auką ar įsigyti bilietą į šokių šventę ir kitus renginius. Daug vilčių dedama į dovanų paskirstymą ir laukiama greito atsiliepiamo.

Dalyvaukime ir remkime šia tautinių šokių šventę, pirmą kartą dalyvaujant ir laisvos Lietuvos jaunimui.

A. Juodvalkis

"Titanic" aukoms prisiminti paminklas Washingtono prie Potomac upės. Jį pastatė išsigelbėjusios moterys.

KVIEČIA SKUBIAI KREIPTIS Į SAVO SENATORIUS IR KONGRESMANUS

JAV Lietuvių Bendruomenės įstaiga Washingtone išsuntinėjo visiems LB padaliniais kreipimąsi, kad Amerikos lietuviai skubiai kreiptųsi į savo gyvenamosios valstijos senatorius ir kongresmanus.

Nurodoma, kad juos reikia prašyti, kad paremtų papildymus (amendment) prie Senato ir Atstovų Rūmų rezoliucijų, skiriančių pagalbą Rusijai.

LB kreipimėsi sakoma, jog nesvarbu kaip labai Lietuvos bendruomenė norėtų, kad JAV paremtų Rusiją jos kelyje į demokratiją, šiuokart ji negali paremti nei Senato, nei Atstovų Rūmų rezoliucijų dėl JAV pagalbos suteikimo Rusijai.

Toliau nurodoma, kad prie abiejų rezoliucijų yra parengti papildymo tekstai, kuriuose pasisakoma už neatidėliotiną buv-

sios SSSR kariuomenės išvedimą iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikų teritorijos.

Senatoriams ir kongresmanams būtina skambinti ligi gegužės 21 d., kada tos rezoliucijos ir jų papildymai bus pateikti balsavimui. Senatoriams skambinti šiuo numeriu: 202-224-3121 ir prašyti, kad jie paremtų senatorių DeConcini (D-AZ) ir Pressler (R-SD) papildymus prie rezoliucijos S.2532. Kongresmanams skambinti tuo pačiu numeriu 202-224-3121 ir prašyti, kad jie paremtų kongresmano Dick Durbin (D-IL) papildymą prie rezoliucijos H.R. 4547.

DeConcini-Pressler papildymą remia senatoriai Riegler (D-MI), D'Amato (R-NY) ir Helms (R-NC).

LIETUVOS MISIJA JT IR NY KONSULATAS — DVI SKIRTINGOS ĮSTAIGOS

Lietuvos Nuolatinė Misija Jungtinėms Tautoms gegužės 8 d. praneša:

Nuo 1991 m. rugsėjo 17 d., Lietuvai tapus pilnateise Jungtinių Tautų nare ir Lietuvos vyriausybei paskyrus Anicetą Simutį Lietuvos ambasadorium ir nuolatinį atstovą Jungtinėms Tautoms, ne vienam susidarė įspūdis, kad Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke pasidarė Lietuvos Nuolatinės Misijos Jungtinėms Tautoms dalimi ir atskirai neveikia. Padėties supratimo stoka pastebima ne tik Amerikoje, bet ir Lietuvoje. Tai prašosi paaiškinti. Iš tikrųjų tos dvi įstaigos yra visai skirtingo pobūdžio, su skirtingais uždaviniais ir veikia atskirai. Misija tik laikinai yra priglausta Lietuvos Generalinio Konsulato patalpose.

Lietuvos Nuolatinės Misijos Jungtinėms Tautoms paskirtis yra atstovauti Lietuvai ir ginti jos interesus tarptautiniame forume. Akredituotu ambasadorium yra Anicetas Simutis, kuriam korespondencija adresuojama: H. E. Mr. Anicetas Simutis, Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary, Permanent Repre-

sentative of Lithuania to the United Nations, 41 West 82nd Street, New York, NY 10024.

Laiškai Misijai paprastai adresuojami sutrumpintai tuo pačiu adresu: Permanent Mission of Lithuania to the United Nations.

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke paskirtis yra apginti Lietuvos piliečius, ginant jų interesus. Į tą įeiną įvairių liudijimų ir pasų įdavimas ir pagalba nelaimėje atsidūrusiems. Be to, Konsulatas išduoda visas keliaujantiems į Lietuvą kitų valstybių piliečiams. Be Generalinio Konsulato New Yorke, Jungtinėse Amerikos Valstijose dar veikia du garbės generaliniai konsulatų, kurių paskirtis yra šiek tiek skirtinga. Pacifiko ir Amerikos Vakarų keliautojams visas išduoda Lietuvos Generalinis Garbės Konsulatas Los Angeles. Konsulatams laišku konsuliniais reikalais adresuojami:

Amb. Anicetas Simutis, Consul General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, NY 10024.

Hon. Vytautas Čekanauskas, Consul General of Lithuania,

IX tautinių šokių šventės organizacinio komiteto dalis posėdžio metu. Iš k. B. Jasaitienė, R. Narušienė, dr. Petras Kisielius — pirmininkas, J. Budrienė. Nuotr. Ed. Šulaičio

Ar Lietuva išbris iš savo vargų?

(atkelta iš 3 psl.)

sijungimą prie Rusijos. Tai ir žlugo senoji Lietuva.

Ir dabar likusi Lietuvoje kariuomenė gali visko pridaryti. Jos išvedimas jau nudelstas iki 1997 metų. Tuomet veiks Lietuvos priešai ir paprašys "globos". Kariuomenė čia pat, tuoj ir įvykdys tai, visai nepaisydama sutarčių ir kitų valstybių protestų.

Laisvojo pasaulio lietuviams lieka dar labiau rūpintis Lietuvos ateitimi. Padėtis krašte kas kartą blogėja. Turime vėl kreiptis į savo senatorius, kongreso

narius, kad nebūtų remiama Rusijos federacija, kol nebus išvesta jos kariuomenė iš Lietuvos. Ir Lietuvoje reikia sutvarkyti naujus "dvarponius", reikia spaudimo iš visų pusių, kad valdžios aparatas būtų išvalytas nuo visų, kurie niekina Lietuvos laisvę ir stengiasi jai pakenkti.

Vėl nerimas ir darbas visiems, bet kito kelio nėra. Amerikos ir kitų kraštų lietuviai visada be atodairos kovojo dėl Lietuvos laisvės. Ir dabar parodys savo ryžtą — Lietuva turi būti laisva, apvalyta nuo visų laisvės kenkėjų!

New Yorko Maironio lituanistinė mokykla lanko Jungtines Tautas. Kairėje matosi mokytojas Alfonsas Samušis, dešiniau už mergaičių — mokytojas dr. Vladas Krivickas, viduryje — Darius Sužiedėlis, kuris dirba Lietuvo ambasadoje prie Jungtinių Tautų ir kuris abiturientam aprodė Jungtinių Tautų rūmus.

Į JUS KREIPIASI ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJA

Šv. Tėvas kartą į metus, pavašarį, skelbia Pasaulinę Maldos Dieną už pašaukimus. Šiais metais ji bus gegužės 29 d. Popiežius tai daro, norėdamas priminti tikintiesiems, kad pašaukimų ne vien kokybė, bet ir kiekybė labai daug priklauso ir nuo mūsų visų maldos.

Antrasis Vatikano Susirinkimas pakartotinai primena katalikams, kad pašaukimų klausimas nėra vien dvasininkų reikalas, bet visos Dievo Tautos atsakomybė. Todėl ir mes, lietuviai, būdami gyva Visuotinės Bažnyčios dalis, negalime būti tik stebėtojai. Priešingai, atgavę savo valstybinę laisvę ir matydami, kokį dvasinį genocidą įvykdė Bažnyčios priešai mūsų Tėvynėje, turime ypatingai karštai melstis, kad Viešpats siųstų daug ir šventų darbininkų į savo vynuogyną Lietuvoje.

Visose vyskupijose ši diena yra įvairiais būdais minima. Lietuvoje, be abejonės bus sekamos bendros Šv. Sosto direktyvos. Mes Vakaruose jau ketvinti metai švenčiame šią dieną, kviesdamiesi mūsų garsius dvasininkus ir pasauliečius (J. E. vysk. P. Baltakį, J. E. vysk. A. Deksnį, kun. prof. A. Rubšį, gerb. V. Velerį...), Kolegijos draugus ir geradarius, prašydami, kad jie atkreiptų lietuvių katalikų, išsiskaldžiusių po pasaulį dėmesį į mūsų seminariją Romoje šia ypa-

3236 N. Sawtooth Court, Westlake Village, CA 91361.

Hon. Vaclovas Kleiza, Consul General of Lithuania, 10000 South Bell Avenue, Chicago, IL 60643.

Prieš okupaciją Lietuvos Pasiuntinybė, dabar Ambasada, Washingtone, konsulinio skyriaus neturėjo. Konsuliniais reikalais rūpinosi karjeros konsulatui New Yorke ir Chicagoje. Su Gen. Konsulo P. Daužvardžio mirtimi užsidarius karjeros konsulatui Chicagoje, į konsulinį darbą įsigiję Lietuvos Pasiuntinybė (dabar Ambasada) Washingtone.

Kad Lietuvos Nuolatinė Misija Jungtinėms Tautoms ir Generalinis Konsulatas veikia tose pačiose patalpose, yra tik pereina laikotarpio padėtis. Normaliai tos skirtingų paskirčių įstaigos veikia atskirose patalpose. Šiuo metu jų vadovas Anicetas Simutis turi taip vadinamą dvigubą akreditaciją — 1957.IX. 11 jis buvo JAV vyriausybės pripažintas Lietuvos Generaliniu Konsulu New Yorke, o 1991.X.8, įteikęs kredencialus Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, buvo pripažintas ambasadorium ir Lietuvos nuolatinio atstovu Jungtinėms Tautoms. Eventualiai ateityje tos dvi įstaigos veiks atskirose patalpose ir bus vadovaujamos skirtingų asmenų.

Lietuvos Nuolatinė Misija Jungtinėms Tautoms

tinga proga. Lietuvių Šv. Kazimiero Kolegija yra vienintelė užsienyje lituviška seminarija pačiame Krikščionybės ir pasaulio centre, Romoje. Šie metai yra visiškai skirtingi nuo praėjusių. Ypač šie mokslo metai. Jie yra istoriniai: vienos epochos pabaiga ir pradžia visiškai naujos.

Per 45 metus ši Kolegija buvo remiama tam, kad galutinai įsisteigtų, įsikurtų ir kaip nors išsilaikytų, iki nušvis ta diena, kai bus galima priimti studentus (klerikus-kunigus) iš Lietuvos. Tuo metu ji paruošė ir išleido nemažą skaičių gerų kunigų lietuvių pastoracijai Vakarams.

Kolegija todėl yra be galo dėkinga visiems geradariams, kurie, tikėdami į mūsų Lietuvos Bažnyčios ir Tautos ateitį, suprato jos svarbą ir misiją Romoje, ir ją visai rėmė malda, dvasiniai ir medžiaginiai. Jų dėka mes ją turime šiandien ir ją galime didžiuoti. Tačiau tas įsikūrimo ir laukimo laikotarpis jau pasibaigė. Lietuvoje politinė padėtis iš esmės pasikeitė. Dabar Kolegijos paskirtis — stovėti Vakaruose ir ruošti dvasininkus savo kraštui, kaip daro visos kitos Romos kolegijos.

Kaip visos Romoje popiežiškios seminarijos/kolegijos, ir Lietuvių Kolegija/seminarija priklauso nuo Šv. Sosto (Studijų Kongregacijos). Tačiau ji tarnauja Lietuvos Bažnyčios-episkopato reikalams.

Paties Šventojo Tėvo paraginiimu ir mūsų episkopato pritarimu šiais metais Kolegija jau yra priėmusi 15 jaunų klerikų iš visų 6 vyskupijų ir 4 kunigus, kurie specializuojasi įvairiose Bažnyčios mokslų srityse. Tuo džiaugiasi ne vien Lietuvos Bažnyčia, Vyskupai ir Tikintieji, bet ir Visuotinė Bažnyčia ir pats Šventasis Tėvas. Yra patenkinta ir Kolegijos Vadovybė, nes, artėjant pirmųjų metų pabaigai, jau yra pastebima pažanga visose srityse. Kolegijos Vadovybė dėkoja Dievui už visas Jo suteiktas malones ir nuoširdžiai džiaugiasi viskuo.

Deja, šalia džiaugsmo yra ir rūpesčio bei skausmo. Pasivirtimo tai, ko buvo bijota dar prieš kandidatų atvykimą: Jau yra ženklų, kad prieš Kolegiją veikia prieštaraujanti jėga. Matyt, Bažnyčios priešai nemiega.

Todėl Kolegijos Vadovybė kreipiasi į lietuvių katalikų visuomenę, dvasininkus ir pasauliečius, į paskirus asmenis ir organizacijas, prašydama solidarumo malda ir išmalda. Be maldos, be ryšio su "vynuogyno Užvaizdu" visam mūsų darbas yra bergždžias.

Tačiau be medžiaginių priemonių, kurias Viešpats įdėjo į mūsų visų rankas, darbas negalės būti galutinai užbaigtas, nes normalus paruošimas jaunulio iki kunigystės šventimui trunka bent penkerius metus. Taigi, tolimas kelias. Amerikos Episkopatas šiais ir sekančiais metais mums dar pagelbės.

Tačiau negalime nei laukti, nei tikėtis, kad nelietuviai mus dar ilgus metus šelps ir rems.

Šio laiško tikslas, kaip ir visų kitų šia proga praieityje yra trejopas:

- 1) šalia prašymo maldos,
- 2) kviečiame visą lietuvių visuomenę kartą į metus, padaryti medžiaginę auką Lietuvių Šv. Kazimiero Kolegijai Romoje. Tai daro visos vyskupijos savo seminarijoms visuose kraštuose,
- 3) šis yra taip pat ir naujų geradarių vėjus. Ne kiekviena šeima gali paaugti savo sūnų ar dukterį Viešpačiui. Tačiau kiekvienas asmuo ar šeima gali prisidėti medžiaginiais prie jų paruošimo. Italijoje, Romoje, vieno klieriko išlaikymas metams kainuoja maždaug 15,000 dolerių. Todėl labai prašome, šalia savo asmeninės aukos rasti Kolegijai dar vieną geradarį, kuris kartą į metus galėtų mums paremti.

Vadovybės ir studentų vardu dėkoju visiems už iki šiol mums suteiktą ir parodytą solidarumą. Reiškiam pagarbą visiems, kurie šios Įstaigos misiją suprato, rėmė ir padėjo ją iki šio istorinio mūsų Tautos ir Bažnyčios momento išlaikyti. Ši įstaiga yra viena brangiausių išsivijęs dovanų vėl laisvai Lietuvai.

Nuoširdžiai prašome mūsų neužmiršti ir toliau mus remti savo malda, moraline ir dvasine parama.

Su pagarba ir dėkingumu, Kristuje

Prel. Alg. Bartkus, Rektorius

Čekius ir naujų geradarių rėmėjų vardus rašyti-siųsti: Pontificio Collegio Lituano, c/o Mons. Alg. Bartkus, V. Casalferrato, 20, 00182 Roma — Italia.

LIETUVOJE

— Amerikos ir Lietuvos kariškiai pradėjo pasitarimus dėl bendradarbiavimo. Amerikiečiai pirma susipažins su Lietuvos kariuomenės struktūra ir paskui teiks pasiūlymus, kaip JAV ir Lietuvos armijos galėtų bendradarbiauti. Balandžio pradžioje įvyko JAV ambasados karo atašė akreditacijos ceremonijos. Dalyvavo du JAV kariškiai: JAV armijos saugumo pajėgų atstovas kpt. L. R. Ingram ir karo laivyno atašė kpt. Michael C. Tiernan.

— Prasiėjo jaunuolių šaukimas į krašto apsaugą. Numatoma paimti apie 3 tūkstančius vaikinių. Apie tūkstantis iš jų tarnaus alternatyvioje darbo tarnyboje. Jie saugos atominę elektrinę, aerouostus, geležinkelį, naftotiekio stotis, tarnaus vidaus kariuomenėje, pasienyje ir lauko kariuomenės brigadoje.

— Padidėjo plėšikavimas ir kiti įvairūs kriminaliniai nusikaltimai. Balandžio 15 d. naktį Vilniuje plėšikavo trys policininkai, Vilniuje besimokantys policijos mokykloje. Juos sulaukė patulinės rinktinės vyrai.

— Vysk. Vincentas Brizgys, miręs balandžio 23 d. Chicagoje, buvo palaidotas balandžio 29 d. iš Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčios Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, kunigų sklype. Laidotuvė vadovavo Chicagos arkivyskupas kardinolas Joseph Bernardin. Laidotuvėse dalyvavo daug kunigų.

— Pirmoji į laisvę fondo studijų savaitė vyksta Lietuvoje nuo gegužės 11 iki 17 d. Studijų atidarymas vyko pirmąją dieną Vilniuje. Iš ten dalyviai autobusu nuvažiavo į Nidą, kur Lietuvių rašytojų sąjungos viloje yra tęsiama tolimesnė savaitės programa. Vedamoji studijų savaitės tema: Pilnutinė demokratija: idėjos, realijos ir perspektyvos. Studijų savaitę surengė Į laisvę fondo filialas Lietuvoje.

— Europos lietuviškųjų studijų savaitė bus rugpjūčio 16-23 dienomis Bervange, Austrijos Tirolyje. Tai bus jau 39-toji Europos lietuvių studijų savaitė.

— Lietuvių Fronto Bičiulių rengiama studijų savaitė Amerikoje bus rugpjūčio 23-30 dienomis Dainavoje. Tai bus 36-toji tokia JAV ir Kanados lietuviškųjų studijų savaitė.

— "Americans For An Independent Lithuania" — tokia organizacija veikia New Jersey valstyje. Jos adresas yra: 6 Davis Ave., Kearney, NJ, 07132. Organizacija leidžia biuletinį — "Action Bulletin", kurį redaguoja Loreta I. Stukas. Ką tik pasirodė biuletinio balandžio numeris. Čia surašoma, kas dabar svarbiausia Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimo programoje, ką reikia skubiai daryti.

— Lemonto Lietuvių centro liepos 3 d. numatoma gegužinė. Jau dabar kviečiami gegužinėje dalyvauti Tautinių šokių šventės dalyviai. Gegužinės pradžia 11 val.

— Lietuvių opera Chicagoje gegužės 3 Jaunimo centre surengė Vilniaus solistų koncertą. Solistai buvo atvykę į Chicagos lietuvių operos "Otelio" pastatymą. Koncerte dalyvavo jaunesni dainininkai: Algis Drevinskas, Laima Jonutytė, Vytautas Juozapaitis, Erika Navickaitė, Mikas Nechajus, Liudas Norvaišas, Linas Sprindys, Vida Vaičiulytė, Vaidas Vyšniauskas, Giedrė Zeičaitė, Irena Zelenkauskaitė ir Zenonas Žemaitis. Taip pat dalyvavo operos solistai: Arvydas Morkauskas, Virgilijus Noreika.

— Arkivyskupas Paulius Marcininkas, buvęs Vatikano banko valdytojas, lydėjęs popiežius įvairiose kelionėse, gyvena Sun City, Arizona, ir dažnai patarnauja apylinkės lietuviams.

— Kun. Petras Rukšys, saletietis, gyvenęs Sao Paulo, Brazilijoje, į juosteles įrašė įvairius tekstus, kurie moko lietuvių kalbos bei lietuvių dainų. Tas juosteles siuntinėja jaunimui ir tokiu būdu moko lietuvių kalbos bei lietuviškų dainų. Tokių mokinių turi apie 200.

— Tėv. Kęstutis Butkus, OFM, rengia pamokslų knygų ciklą — "Dievo žodis", A, B, C pamokslų ciklams ir ketvirtą — "Dievo atmintys". Dvi knygos jau išleistos. Kitos dvi knygos rengiamos spaudai ir greitai bus išspausdintos. Išleidimą finansuoja išsivijęs lietuvių kunigai. Knygos bus pasiūstos į Lietuvą visiems kunigams.

TAUTOS FONDAS DAR GYVAS IR DARBINGAS

(atkelta iš 2 psl.)

— 12,805; 3. Liudas Tamošaitis (NY) — 11,012.

VLIKO pirmininko pranešimas

Po rinkimų ėjo VLIKO valdybos žodis. Pranešimą padarė VLIKO valdybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis. Jis palietė daug aktualių klausimų. Pagal susitarimą su Lietuvos valdžia, ministru pirmininku Gedimynu Vagnorium, — laikyti Tautos Fondo lėšas užsienyje, nesiūsti šiuo tarpu į Lietuvą, kol Lietuva neturės savo valiutos. Bendru susitarimu remti kai kuriuos projektus Lietuvoje.

LITUANICOS FUTBOLININKAI VIS LAIMI

Chicago "Lituanicos" futbolininkai jau pradėjo savo 42-ji sezoną. Dabar klubas namais pasirinko Lemonte Pasaulio lietuvių centre esančią aikštę, kurioje klubo pirmoji ir rezervinė komandos žaidžia savo rungtynes.

Toje vietoje klubo reprezentacinė vienuolikė turėjo trejas pasirengimo-draugiškas rungtynes, nors oras joms būdavo vis prastas: daugumoje lydavo ir nelygus šiluma. Visas trejas "sustygavimo" varžybas "Lituanica" laimėjo — prieš Addison: 1-0, Vikings: 5-3 ir Spartą: 2-0.

Pirmosios pirmenybių rungtynės "Metropolitan" lygos "Major" diviziono įvyko balandžio 26 d. prieš šios diviziono naują — Waucondos miesto "Chiefs" vienuolikę. Tai jauna ir energinga komanda, kuri pernai pajėgė laimėti pirmąją vietą iš 14 I lygos vienetų.

Tačiau "Lituanica" pasirodė pajėgesnė ir nugalėjo 2-0, tuo pasiekdama pirmąją pergalę, po kurios, reikia manyti, seks ir daugiau jų. Ir šį kartą lynojo, tad publikos nebuvo daug, nes tuo pačiu laiku kaip tik vyko ir Chicago Lietuvos Operos pastatymas Chicagoje. Įvarčius įmūšė P. Mashyak ir Urbonavičius.

"Lituanicos" klubo vadovybė kviečia labiau susidomėti savosios reprezentacinės komandos išlaikymu. Dalyvaujant geriausių Chicago ir apylinkių komandų pirmenybėse, susidaro žymiai daugiau išlaidų, ypatinčiai, kuomet dabar gana daug žaidėjų yra iš Lietuvos, kuriuos reikia vienai ar kitaip paremti. Be jų talkos Lituanica jokių būdu negalėtų išlaikyti "Major" diviziono. Tad lietuvių publika yra raginama labiau paremti savuosius gausiu atsilankymu ir aukomis.

Beje, pirmųjų komandų susitikimai vyks 3 val. p. p.; prieš tai rungtyniaus rezervinės vienuolikės. Pusė rungtynių bus žaidžiama Lemonte, o pusė — varžovų aikštėse.

Ed. Šulaitis

KAI GRĮŽTA PRAEITIS

Šiomet balandžio 12 suėjo 80 metų, kai nuskendo "Titanic", didžiausias pasaulyje keleivinis laivas. Su juo nuskendo ir lietuvis — kun. Juozas Montvila.

Titanicos nuskendimas, kaip su juo keliavo kun. J. Montvila ir kas jis toks buvo, aprašyta knygoje "Kai grįžta praeitis". Knygą suorganizavo, pridėdamas ir savo prisiminimų, velionio brolis, Petras Montvila, ilgai gyvenęs Woodhavene ir čia prieš ketelį metų miręs.

Knyga išleista 1977 m., 112 puslapių. Ją galima gauti "Darbininko" administracijoje. Kaina 2 dol., persiuntimui pridėti 1 dol.

Turime atsiminti, kad tiesiog į Lietuvą lėšų siūsti neleidžiama. VLIKO istorija pradėta ruošti. Tautos Fondas turės tą darbą užbaigti. Baigiama ruošti VLIKO deklaracija simboliniam seimui. Esant didelei krizei Lietuvoje, Vagnorius buvo paprašytas neatstatyti. VLIKO veiklą didžiai vertina visi, kas neturi asmeninių prerogatyvų ar pavydo.

Po VLIKO pranešimo pereita prie Tautos Fondo nuostatų svarstymo ir jų pakeitimų. Svarstymui buvo pateiktas Tautos Fondo nuostatų komisijos projektas. Svarstant nuostatus, VLIKO pažūrai atstovavę pavieniai nariai be jokių sunkumų galėjo praveisti savo pažiūrą, nes VLIKO parama jų nuomonei buvo absoliuti (VLIKas turėjo per 66% arba 2/3 balsų). Todėl Tautos Fondo nuostatai buvo priimti tokie, kokius Tautos Fondo taryba pasiūlė su keliolika pakeitimų. Tokiu būdu tai buvo abišalio nuostatų projekto

Lietuvos čiuožėjai pasaulio pirmenybėse Amerikoje

Trys Lietuvos čiuožėjai pirmą kartą dalyvavo Pasaulio dailiojo čiuožimo pirmenybėse, kurios įvyko kovo pabaigoje Oaklande (prie San Francisco), Kalifornijoje. Oaklando Kolizijeje (ten, kur yra S. Marčiulionio "Golden State Warriors" profesionalų

krepšinio komandos aikštelė) varžėsi sportinių šokių pora Margarita Drobiasko-Ribokienė ir Povilas Vanagas ir Edita Katkauskaitė.

Pirmieji jau buvo dalyvavę daugelyje tarptautinių susitikimų, ju tarpe Olimpinuose žaidimuose Prancūzijoje praėjusią žiemą. O Katkauskaitė šios buvo pirmosios tokio pobūdžio varžybos, tad jai su daug kuo reikėjo apsibrasti.

Varžantis sportiniuose šokiuose, mūsiškių pora užėmė 17 vietą iš 27 dalyvavusių pirmenybėse. Ir šį kartą atrodė buvo šio toks nusistatymas naujokų (tokiais tarptautinėse varžybose yra lietuviai) atžvilgiu ir gal keliomis vietomis Lietuvos repre-

zentantai galėjo atsistoti aukščiau. Šališkumas ypatingai jų atžvilgiu buvo pastebėtas Olimpinuose žaidimuose.

Katkauskaitė sekėsi kiek blogiau, bet ji vistiek neliko paskutinė: jai buvo pripažinta 37-ta vieta (iš 40). Taigi jos pirmasis tokio lygio "apšaudymas" irgi buvo sėkmingas.

Lietuvos atstovams, kurių tarpe buvo ir trenerė Lilija Vanaigienė, buvo sudarytos puikios sąlygos gyventi bei treniruotis. Treniruotės vykdavo pačiame viešbutyje esančioje didžiulėje salėje, kur buvo išlietas ledas.

Svečius iš Lietuvos paglobdavo ir tų apylinkių lietuviai, kurie jiems skyrė daug dėmesio. Apie mūsiškius rašė ir tų vietovių amerikiečių spauda.

Ed. Šulaitis

LIETUVA IR NORVEGIJA

15 dienų kelionė iš Bostono ar New Yorko
Kaina \$2,489.00 asmeniui

Kelionės maršrutas — 4 dienos Vilniuje, 2 — Kaune, 1 — Šiauliuose, 3 — Palangoje ir 3 — Bergen, Norvegijoje.

Išvyksta: birželio 22 — liepos 6
liepos 6 — liepos 20
rugpjūčio 3 — rugpjūčio 17
rugsėjo 7 — rugsėjo 21

Kelionės kainoje įskaityta lėktuvo bilietas į abi puses, viešbučiai, pilnas maitinimas, ekskursijos kiekvieną dieną, kelionė autobusu į Lietuvos miestus ir kelionė laivu į Norvegijos fiordus.

Informacijos ir registracijos reikalais kreipkitės į:

Albiną Rudžiūnienę
Kristiną Mitkutę
BAL TIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164

Tel. 617 - 965 - 8080 Telefaksas: 617 - 332 - 7781

romuva/jav

Leidinėlis senojo lietuvių balstiškojo tikėjimo puoselėjimui. Leidėjas: Lietuvių etninė religinė bendruomenė Romuva JAV-ėse. Redaktorius: Dr. Audrius Dundzila (Vytauto Didžiojo Universitetas, Daukanto 28, 3000 Kaunas, Lietuva). Administratorė: Vilija (Box 193, Postal Station U, The Queensway, Toronto, Ontario M8Z 5P1 Canada). Kaina: 1.50 US\$. Prenumerata 4 US\$ JAV-ėse, 6 US\$ kitur.

Ši mašinėlė tarkuoja bulves, morkas, svogūnus, sausą duoną, obuolius ir kt. Pameginkite ir įsitikinsite, kad šis įrankis labai palengvina šeiminingą darbą! Kreipkitės:

V. Račiūnas,
4407 S. Artesian Ave.,
Chicago, IL 60632
Tel. 312 - 523-9572

Low Travel Bargains!

New York — Vilnius \$842 (round trip)
\$449 (one way)
Florida — 7 nights \$360 (includes airfare)
Hawaii — 7 nights \$599 (includes airfare)

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, Suite 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707
Ask for Chris Dobrzynski

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

GRAND TOUR OF LITHUANIA

June 25 — July 7, 1992

Visit: Vilnius, Šiauliai, Palanga, Klaipėda, Kaunas.

Only: \$1,795 per person from Newark
Fully Escorted

The Cost includes: R. T. Air, 3 meals daily, Hotel accommodations, sightseeing, transfers, English speaking guide, hotel taxes and service charges.

For Reservations contact: PAT TOURS
1-800-388-0988

MILLICOM INTERNATIONAL CELLULAR

Telefonų Kompanija

praneša:

SKAMBINKITE Į LIETUVĄ TIESIAI — BE TELEFONISTĖS PAGALBOS!

Dabar jau įmanomas greitas tiesioginis telefonu susisiekimas su Lietuva iš bet kurios JAV vietovės, kuri naudoja AT & T tolumo susisiekimą paslaugas.

Šiuo reikalu

MILLICOM INTERNATIONAL CELLULAR kompanija
jau susitarė su COMLIET CELLULAR telefono kompanija Lietuvoje.

Suinteresuotieji tiesioginiu telefonu ryšiu su savo giminėmis, draugais ir biznio partneriais Lietuvoje, skambinkite

tel. 011-7-0128-290-000
tarp 6 v. ryto ir 11 val. ryto.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEWYORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418 718-441-6401

DARBO VALANDOS

MON — 9:00 — 3:00 THUR — 9:00 — 3:00
TUES — 9:00 — 3:00 FRI — 9:00 — 3:00
WED — 9:00 — 3:00 SAT — 9:00 — 12:00

CHICAGO: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629 312-737-2110

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai,
įvairios paskolos ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

SĖKMINGAS KONKURAS

„Į Laisvę“ fondas lietuviškai kultūrai ugdyti buvo paskelbęs konkursą — parašyti romaną lietuvių tautos rezistencijos tema. Premija 3000 dol. Konkurse dalyvauti buvo pakviesti ir rašytojai iš Lietuvos.

Pirmas konkurso terminas buvo 1991 gruodžio 1 d., paskui Lietuvoje gyvenę rašytojai prašė terminą prailginti. Jis ir buvo prailgintas iki 1992 gegužės 1 d.

Vertinimo komisija buvo sudaryta iš Lietuvos ir Amerikoje gyvenančių rašytojų. Vilniuje į tą vertinimo komisiją įėjo: Vytautas Kubilius, Vidmantas Valiūšaitis, Vanda Zaborskaitė, — paskirti Lietuvos rašytojų sąjungos. Amerikoje vertinimo komisiją sudarė: Paulius Jurkus, Vytautas Volertas, Leonardas Žitkevičius, — paskirti Lietuvos Rašytojų Draugijos. Į Laisvę

Fondas paskyrė savo atstovą — rašytoją Česlova Grincevičių.

Praeitų ir šių metų sąvartoją pradėjo plaukti romanai. Atrodo, kad jų gali būti kokia 20. Kadangi rankraščių įteikimas buvo prailgintas (gegužės 1 pašto antspaudu data), tai dar gali ateiti keli romanai.

Amerikoje pirmiausia romanus perskaito Česlovas Grincevičius, paskui persiunčia Vytautui Volertui, o šis perskaitęs siunčia Pauliui Jurkui. Tas pasidaliną su Leonardu Žitkevičiumi.

Bendrai visi romanai didoki, siekia — 400 - 500 mašinėle rašytų puslapių. Taip skaitymo pasidarę labai daug.

Premijos įteikimas numatomas surengti Vilniuje. Gal kokia šventė bus surengta ir čia, New Yorke, nes tai pirmas bandymas sujungti išeivijos rašytojus su Lietuvos rašytojais ir sava kūryba priminti Lietuvos veržimąsi į laisvę.

DAIL. J. BAGDONO KŪRINIAI KELIAUJA Į LIETUVĄ

Woodhavene, NY, gyvenęs dailininkas Juozas Bagdonas konteineriu į Lietuvą siunčia apie 100 savo tapybos kūrinių. Tie kūriniai yra įvairaus dydžio. Visi supakuoti į specialias kardinines dėžes. Didelio formato yra susukti ir įdėti į dvi stipraus kardo tūtas — cilindrius. Kūrinių išvežami balandžio pradžioje. Jis pats į Lietuvą pasisvečiuoti vyksta birželio 1 d.

Kūrinių perkeliama į Vilnių. Ten bus surengta jo tapybos paroda. Numatoma perkelti ir į kitus miestus. Dail. Bagdonas yra žemaitis ir pageidauja, kad Telšiuose taip pat būtų surengta jo kūrinių paroda. Telšiuose jam teko lankyti gimnaziją, paskui Alkos muziejuje rengė kitų dailininkų parodas.

BOSTONO ŽINIOS

Pagerbė motinas

Lietuvių motinų tradicinis pagerbimas įvyko gegužės 3 d., sekmadienį, po pamaldų Šv. Petro bažnyčios salėje. Motinas pasveikino Bostono Moterų Federacijos pirm. E. Vasyliūnienė. Suffolk universiteto prof. dr. E. Bubnys papasakojo apie motinos, močiutės vaidmenį savo gyvenime, ypatingą reikšmę skirdamas motinos meilei auginant vaikus, perduodant meilę Tėvynei ir jos kultūrai, kalbai.

Praeitų metų rudenį pas jį svečiavosi Lietuvos švietimo viceministeris kultūros reikalams poetas Kornelijus Platelis, kuris rūpinasi teatrais, muziejais. Susipažinęs su dail. Bagdonu kūryba, jis paskatino jį savo kūrinių dalį atsiųsti į Lietuvą.

MIRĖ FILMŲ AKTORĖ MARLENE DIETRICH

Paryžiuje savo namuose gegužės 6 d. mirė filmų aktorė dainininkė Marlene Dietrich, 90 metų, kuri daugiau kaip pusę šimto metų buvo viena iš garsiausių tarptautinių aktorių.

Buvo gimusi Berlyne 1901 m. gruodžio 27 d. Tėvas buvo karininkas, anksti miręs, taip pat ir patėvis buvo karininkas, žuvęs Pirmajame pasauliniame kare rusų fronte.

Mokėsi Weimare, studijavo smuiką, bet susižeidė ranką. Pateko į dramos mokyklą ir jau 1920 m. Berlyne pradėjo vaidinti filmuose. Ją išgarsino amerikiečių filmų direktorius Joseph von Sternberg. Pagarsėjo 1930 su filmu „The Blue Angel“.

Marlene Dietrich 1936 m. filme „Desire“.

Atėjus Hitleriui į valdžią, ji nebegrįžo į Vokietiją. Hitleris buvo uždraudęs jos filmus rodyti Vokietijoje. 1939 ji gavo Amerikos pilietybę. 1924 ištekojo už čekų režisieriaus Rudolph Sieber; susilaukė dukrelės Marijos. Jos vyras retai kada su ja rodėsi viešai, jis tvarkė filmų reikalus New Yorke, Hollywoode, o 1953 m. įsigijo viščiukų fermą San Fernando Valley, Kalifornijoje. Jis mirė 1975 m. Jiedu niekada nebuvo persisyrę, bet gyveno atskirai.

Marlene vaidino daugely filmų. Paskutinis filmas su ja pada-

rytas buvo 1979 m. Dar 1954 ji dainavo kabaretuose.

Antrojo pasaulinio karo metu ji dirbo aliantų pusėje, lankė kariuomenės bazes, belaisvių stovyklas, jiems dainuodama. Po karo ji apdovanota Amerikos aukščiausiu garbės medaliu. Prancūzija apdovanojo garbės legiono medaliu, o belgai pakėlė į riteres.

Senatvėje Marlene jau niekur nebesirodė ir niekur nebedainavo, bet visam pasaulyje pasiliko kaip legenda patrauklios, gražios ir su ilgesiu dainuojančios moters.

LAWRENCE, MA

MIRĖ MUZIKAS JONAS NARKUS

Negausi lietuvių kolonija mažėja. Kovo 11 d. staiga mirė, nepilnai sulaukęs 80 metų, Jonas Narkus (Narkevičius), gimęs 1912 m. Paprūsėje, Galkiemio kaime, Vištyčio vals. ūkininko šeimoje. Paliko žmoną Uršulę (Skinulytę), su kuria užaugino, išmoksline sūnų Paulių ir tris dukteris: Mariją ištekęs už architekto Liudo-Papareljo (Kanaadoje), Liucija ištekęs už dr. Sauliaus Vaičaičio ir Aneida, dirbanti galestinga sesele Texas valstijoje. Ji ruošiasi grįžti į Massachusetts, kad galėtų globoti motiną.

Velionis iš jaunystės pamilo muziką. Savo svajonėms įvykdyti išvyko į Kauną ir įstojo į Muzikos konservatoriją. Mėgstamiausi jo dalykai buvo vargonai, pianinas ir kompozicija.

Karo metu persikėlė į Vilnių ir dėstė Vilniaus konservatorijoje. Tuo pačiu metu rašė koncertų ir teatro pastatymų recenzijas į lietuvišką spaudą. 1944 m. su šeima pasitraukė į Vokietiją. Čia jis gilino kompozicijos studijas Stuttgarto konservatorijoje.

Komp. J. Kačinskas ir solistas B. Povilavičius atliko dienas pritaikytos muzikos programą. Kiekvienai motinai įteikta po pavasario gėlytę. Užbaigta vaišėmis.

Susitikimas su LTS pirmininku

Gegužės 3 d. 1 val. p. p. Lietuvių Piliiečių klubo salėje įvyko susitikimas su Lietuvos Tautinės Sąjungos pirmininku Rimantu Smetona. Vadovavo Bostono TS skyriaus pirm. Juozas Rentelis, Atvykęs iš Los Angeles JAV TS pirm. dr. Povilas Švarcas pristatė svečią.

Išvykęs iš Lietuvos tik prieš porą dienų, LTS pirm. R. Smetona papasakojo apie politinę padėtį Lietuvoje, paryškindamas kai kuriuos naujausius įvykius, vykdomas privatizacijos reformas. Bostono tautininkai džiugiai sutiko žinių apie TS stiprėjusį vaidmenį Lietuvos politiniame gyvenime. Kalbėtojas išdėstė TS veiklos aspektus, uždavinius bei siekius, išsamiai atsakė į daugelį klausimų, dėkojo už svarią materialinę paramą.

Svečių priėmimu savo namuose rūpinosi inž. B. Veitas.

Sodauto Bostono lietuvių etnografinis ansamblis, kurį įkūrė prieš 18 metų ir iki šiol vadovauja Gita Kupčinskienė, po spektaklio Baisiojo Birželio minėjime birželio 15 d. Kultūros Židiny, Lietuvos Caritas Federacijos kvietimu birželio 30 d. išvyksta dviejų savaitių gastrolėms į Lietuvą. Ansamblis pasirodys Kaune, Alytuje, Marijampolėje, Panevėžyje, Utenoje. Paskutinis spektaklis bus Vilniuje liepos 14 d. Lietuvos Mokytojų seminara atidarymo proga.

Gita Kupčinskienė, Sodauto ansamblio įkūrėja ir vadovė, yra gerai susipažinusi su lietuvių liaudies tautosaka ir daina. Laimėjusi Watson Fellowship stipendiją, 1973-1974 metus ji praleido Vilniaus universitete, studijuodama lietuvių liaudies tautosaką ir dalyvaudama ansamblio Ratilio veikloje. Grįžusi į Bostoną, 1974 m. lapkričio mėnesį ji įkūrė Sodauto ansamblį.

Sodauto, Bostono etnografinis ansamblis, New Yorke pasirodys su nauja programa, pavadinta „Ten, kur anglių kalnai stėri“. Joje bus parodytas Pensilvanijos lietuvių angliakasių gyvenimas praėjusio šimtmečio pabaigoje ir šio šimtmečio pradžioje, sukauptas dainomis, šokiais ir buitimi. Šis pasirodymas bus birželio 15 d., sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinyje.

Dalyvavo seminare

Lietuvos Vaikų Globos pirm. Daiva Veitaitė-Neidhardt dalyvavo Jaunimo politiniame seminare, vykusiame gegužės 2-3 dienomis Washingtone, DC. Ji ten pranešė apie organizacijos veiklą, pagalbą Lietuvos vaikams vykdomus ir būsimus projektus.

Apsikeičia specialistais

Gegužės 4 d. į Winchester Hospital, MA, atvyko 9 medikų grupė iš Vilniaus universiteto greitosios pagalbos ligoninės. Grupės sudėtyje buvo tos ligoninės direktorius dr. Leonardas Streikus, penki gydytojai, dvi galeistingos seselės ir kompiuterių specialistas. Juos lydi Sveikatos apsaugos ministro pavaduotojas Algimantas Blažys.

Lietuvos medikai praleis dvi savaites Winchester ligoninėje, susipažins su privačios ligoninės struktūra, administravimu, naujais gydymo metodais, vaistais bei technika, taikomais Amerikoje. Vilniečius priims ir globos amerikiečių šeimos.

Po mėnesio panaši grupė vyks iš Winchester apsilankyti Vilniaus universiteto ligoninėje. Šią apsikeitimo programą suorganizavo International Medexchange, INC. (IMI), pelno nesiekianti korporacija, kurią įsteigė adv. Timothy Jaroch, priklausęs teisės firmai McDermott, Will & Emery. Kol kas tai yra vienintelė tarptautinė advokatų firma, turinti savo būstinę Vilniuje.

„Sodauto“ į Lietuvą

Bostono etnografinis ansamblis „Sodauto“, vad. Ginos Kupčinskienė, birželio 30 d. išvyksta į Lietuvą.

Dviejų savaitių kelionėje po Lietuvą koncertuos Kaune, Marijampolėje, Alytuje, Panevėžyje ir Utenoje.

Originalią koncertų programą, sudarytą iš Pensilvanijos angliakasių tautosakos, dainų, padavimų ir buities vaizdėlių, sukūrė ansambliečiai pagal pačių surinktą folklorinę medžiagą. Lietuvos „Caritas“ pakvietė „Sodauto“, siekiant atnaujinti kultūrinius ryšius tarp išeivijos ir tautos kamieno folklorinių vietnėbų. Viešnaigė bus baigta koncertu Vilniuje, APPLE kursų atidaryme.

Renginiai

Gegužės 17 d., sekmadienį, Šv. Petro parapijos metinis banketas įvyks Lombardo įstaigoje, Randolph: 5 val. popiet kokteiliai, banketo pradžia 6 val. popiet. Rengia organizacinis komitetas, pirm. E. Kleponienė.

L. Ž.

DĖL „PRANAŠO JONO“

„Darbininko“ nr. 18, gegužės 1 d. laidoje, J. Kiznis išsamiai rašo apie Arts Club Theater paruoštąjį spektaklį, vaidinamą Aušros Vartų parapijos bažnyčios pogrindyje. Jis sako, kad šis Kazio Sajos veikalas angliškai vadinasi „Prophet Jonah“, o lietuviškai jį verčia: „Pranašas Jonas“.

Kiek man teko patirti iš to veikalų vertėjos į anglų kalbą ir režisiorės Rasos Allan Kazlas-Lišauskaitės, ši drama lietuviškai turėtų vadintis „Pranašas Jona“. Pasiteiravusi pas Biblijos žinovą, sužinojau, kad tasai Jona gyveno šimtmečius prieš Kristų, tad jis negalėjo „skelbti Kristaus mokslo žemėje“.

Todėl čia tikrai ne tas apaštalas Jonas evangelistas, apie kurį galvoja rašinio autorius. Veikalas pranašas Jona, kai jį išmetė iš laivo, buvęs nurytas banginio ir po

Režisierė Rasa Allan-Kazlienė-Lišauskaitė

trijų dienų išspjautas į sausumą. Tai gal simbolis Kristaus trijų dienų mirties.

Kai tasai veikalas buvo rodomas Lietuvoje brežneviniiais laikais, tai banginis simbolizavo Sovietų pabaigą, o pranašas Jona — Lietuvą.

Dalia Bulvičiūtė

A. A.

BRONIUI ZEMLIAUSKUI

mirus, velionio žmoną, dukrą, sūnus ir seserį Stasę Leikienę su šeimomis skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Viktorija ir Juozas Gruodžiai

PADĖKA

Agronomas VACLOVAS BUTKYS,

mano tėvelis, mirė balandžio 13 Jamaica ligoninėje. Palaidotas balandžio 18 Visų Šventų kapinėse Great Neck šalia žmonos Marijos.

Gyvandama Lietuvoje, nespėjau atvykti į tėvelio laidotuves. Atvykau tik balandžio 25 d.

Tuščiuose paliktuose namuose, apgaldama ir apraudodama visus liūdnius įvykius, pirmiausia dėkoju New Yorke šaulių kuopos pirmininkui Kęstučiui Miklui, kuris taip rūpestingai sutvarkė laidotuves, atstovaudamas mane ir mano šeimą. Dėkoju jam ir už atsiveikimo pravedimą, pasakytą kalbą, kuri apibūdino mano tėvelio veiklą Lietuvoje ir čia Amerikoje. Jis taip pat atsiveikino New Yorke šaulių kuopos ir LB New Yorke apygardos vardu.

Dėkoju vysk. Pauliui Baltakiui, OFM, Tėv. Leonardui Andriekui, OFM, už sukalbėtas maldas laidojimo kopyčioje, ambasadoriui prie Jungtinių Tautų Anicetui Simučiai už atsiveikimo kalbą.

Dėkoju Jonui Vilgaliui, kuris atsiveikino Great Necko lietuvių ir velionio buvusių kaimynų vardu.

Dėkoju Julijai Veblaičiui už įspūdingą smuiko raudą, Irenai Veblaitienei už palydėjimo eilėraščių; Apreiškimo parapijos klebonui kun. Vytautui Palubinskui už religinį patarnavimą, palydėjimą į kapines ir ten sukalbėtas maldas.

Dėkoju Marytei Šalinskienei, laidojimo direktorei, už rūpestingą patarnavimą ir laidojimo reikalų tvarkymą.

Dėkoju visiems, aukojusiems mišioms, už pareikštas užuojautas spaudoje, asmeniškai, už dalyvavimą laidotuves, aukojusiems šaulių organizacijos reikalams ir labdarai.

Jūsų nuoširdumo niekada neužmiršiu liūdinti

duktė Laima Urbonienė su šeima

IT'S EASY TO BANK BY MAIL.

WE'LL PAY THE POSTAGE BOTH WAYS!

The South Boston Savings Bank's famous postage paid both ways bank by mail plan is easy, convenient and sensible.

When the bank receives your savings or checking account transaction it's processed and mailed back to you the same day. Thousands of our customers have enjoyed this free service for years.

When you bank by mail, the South Boston Savings Bank is as close as the nearest mail box.

Open an account today by filling out the coupon below or visiting one of our conveniently located offices.

Mail check to: South Boston Savings Bank, 460 West Broadway, South Boston, MA 02127 or call 268-2500.

MAIN OFFICE: 460 West Broadway, South Boston, 268-2500
WEYMOUTH OFFICE: 544 Main St., 337-1050
NEPONSET CIRCLE: 740 Gallivan Blvd., 448-0210
NEEDHAM OFFICE: 355 Chestnut St., 448-0210
QUINCY OFFICE: 690 Adams St., Latin Square, 479-9600
WEST ROXBURY: 1833 Centre St., 323-8000

MEMBER FDIC and DIFM ALL DEPOSITS INSURED IN FULL

B.P.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Tėv. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, "Darbininko" vyr. redaktorius, praeitą savaitę buvo išvykęs į Los Angeles, kur dalyvavo kun. A. Olšausko pakėlimo į prelatus iškilmėse. Iš Los Angeles grįžo antradienio vakare.

Kun. Vytautas Pikturna šią savaitę grįžo iš Singer Island, FL, ir čia savo namuose Shirley, L.I., praleis vasarą, talkindamas Apreiškimo parapijos bažnyčiai.

VLIKo baigiamasis seimas bus Vilniuje, Lietuvoje. Iš Amerikos vyksta apie 120 žmonių. Keletas vyksta ir iš New Yorko.

Alfonas Samušis, uolus Maironio lituanistinės mokyklos mokytojas, daugel metų mokytoja šioje mokykloje, buvo jos vedėju. Jis bus pagerbtas mokslo metų baigimo ir abiturientų išleistuvių iškilmėse birželio 6 Kultūros Židinyje.

Maironio lituanistinės mokyklos abiturientai balandžio 26 aplankė Jungtines Tautas. Darius Sužiedėlis, kuris šiuo metu dirba Lietuvos ambasadoje prie Jungtinių Tautų, maloniai sutiko pavadžioti abiturientus po didelių Jungtinių Tautų rūmus, parodyti, kaip jos dirba ir paaiškinti, kas daroma Lietuvos labai šioje organizacijoje. Abiturientus taip pat palydėjo mokytojai Alfonso Samušis ir dr. Vladas Krivickas.

Atlanto rajono skautų skautų vadovų suvažiavimas įvyko gegužės 5 d. Worcester, MA. Vadovė šiuo metu yra v.s. Genovaitė Treinienė, kuri ir pravedė šį suvažiavimą. Dalyvavo 17 skautų-čių vadovų ir aptarė ateinančios stovyklos reikalus. Šių metų stovykla įvyks rugpjūčio 16-23 d. Bolton, MA ir vadinsis Kernavės stovykla. Atlanto rajono atstovai: seserijos — s. Aldona Pintsch ir brolijos v.s. Bronius Naras jau dabar kviečia visus skautus-es ruošti praleisti tą savaitę skautiškoje dvasioje. Jau dabar laikas pradėti rengtis vykti į stovyklą!

Vida Jankauskienė skautų vardu, atsidėkodama už spausdinamas žinias iš New Yorko skautų gyvenimo, "Darbininkui" paaukojo 20 dol. "Darbininko" administracija nuoširdžiai dėkoja.

MAISTO SIUNTINIAI-siuntiniai pristatomi į namus. 55 SVARAI — dešros, sūris, cukrus, aliejus, kava ir kt., \$85. 22 SVARAI vien tik mėsos gaminių, \$85. 11 SVARŲ dešrų, 6 dėžutės amerikietiškos kavos, \$58. Prie visų siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. Savo daiktus siųskite paštu arba UPS Transpak adresu. Tik 79 centai svaras su pristatymu į namus Lietuvoje. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, Tel. 312-436-7772.

SUSITIKIMAS su Lietuvos televizijos direktoriumi ALGIRDU KAUSPĖDU

įvyks gegužės 17 d., sekmadienį, 7 v. v.
AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE.

Rengia ir visus atsilankyti kviečia
LB MANHATTANO APYLINKĖ

Vyskupo P. Baltakio kelionių kalendorius

Gegužės 15-18 — Winnipeg, Manitoba. Šv. Kazimiero parapijos lankymas; Prel. J. Bertšiaus 50 m. kunigystės jubilėjus.

Gegužės 21 — Boston, MA. Naujų vyskupų konsekracija.

Gegužės 22-24 — Kennebunkport, ME.

Gegužės 31 — Brooklyn, NY. Sutvirtinimo sakramentas Apreiškimo parapijoje.

Birželio 7 — Southfield, MI. Sutvirtinimo sakramentas Dievo Apvaizdos parapijoje.

A. a. Jonas Rūtenis, buvęs ilgametis New Yorko gyventojas, paskutiniu metu gyvenęs Cape Code, mirė prieš metus gegužės 17 d. Hyannis, MA. Jam pastatytas paminklas, kuris bus pašventintas jo gimtadienį, birželio 21 d. Gyvendamas New Yorke, jis plačiai reiškėsi visuomeninėje veikloje, buvo aktyvus Liet. Atletų Klubu, Liet. Bendruomenės narys, buvo dailininkas, dalyvavęs eilėje parodų, padėjęs jas organizuoti, pats surengęs vieno asmens parodas. Buvo ir rašytojas — poetas, išleidęs porą eilėraščių knygų. Taip pat rašė ir beletristiką, aktyviai dalyvavo "Kario" žurnale.

Kun. K. Pugevičius, keliolika metų vadovavęs Liet. Religinei Šalpai, į Baltimorę išsikėlė gegužės 2. Jo platesnis žodis apie padėtį Liet. Religinėje Šalpoje buvo išspausdintas "Dirvoje" ir kituose laikraščiuose.

Americans For an Independent Lithuania — tokia organizacija veikia New Jersey. Gegužės 5 susirinkime Kearny išsirinko naują valdybą: pirminkė Loreta Stukas, vicepirminkas Vilius Sruoginis, sekretorė Emilija Sadonis, korespondentas Julius Veblaitis, išdininikas Vladas Audėnas.

Alfonas Koncė, gyvenęs Woodhavene, NY, išleido knygutę, pavadintą "Laikynas". Įžangoje rašo, kad tai vietoj atsiminimų. Knygutėje sudėti jo pragyvento laiko svarbiausi įvykiai, kaip jis ir jo broliai buvo savanoriai, kaip mokėsi toliau, kaip prasidėjo okupacijos, trėmimai, stovyklinis gyvenimas Vokietijoje, kaip atvyko į Ameriką. Parašyta daugiausia eilėraščių forma, nuotaika patriotinė, skatinanti į veiklą, į glaudesnę Pabaltijo šalių bendradarbiavimą, gausiai iliustruota. Autorius yra Vokietijos universitetuose studijavęs Rytų Europos istoriją ir parašęs dizertaciją, kurią profesoriai buvo priėmę, bet nespėjęs jos išspausdinti. Kai prasidėjo Antrasis pasaulinis karas, jis tarnavo Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne ir turi gerų nuotraukų iš tų laikų. Jo knygą "Laikynai" atspaudė pranciškonų spaustuvė Brooklyne. Dabar autorius rūpinasi, kaip ją išplatinti ir padalyti savo draugams.

KONTEINERIAI Į LIETUVĄ siunčiami kas dvi savaitės. Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Svaras 79 centai. Minimumas \$20. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Telef. 1-312-436-7772.

Išnuomojamas kambarys su baldais vyrui ar moteriai Queens — Woodhaven rajone netoli traukinio ir parduotuvų. Skambinti (718) 847-7306. (Sk.)

OLYMPIA lietuvišku raidynu rašomosios mašinėlės. Siunčiu bet kur, ir į Lietuvą AIR cargo. Kaina į JAV oro paštu: 185.00 US doleriai, į Lietuvą — 220.00 US doleriai.

STASYS PRAKAPAS
49 Norseman St.
Toronto, ONT M8Z 2PZ
Canada
tel. 1-416-233-4486

Birželio 12-29 — Škotijos ir Anglijos lietuvių lankymas.

Liepos 4-5 — Chicago, IL. Sielovados tarybos metinis susirinkimas; tautinių šokių šventė.

Liepos 12 — Kennebunkport, ME. Lietuvių diena — piknikas.

Liepos 18-19 — Wasaga, Ontario. "Kretingos" stovyklavietės 35 m. sukakties minėjimas.

Rugsėjo 13 — Gannanoque, Ontario. Meno galerijos — muziejaus "Nemunas" šventinimas.

Rugsėjo 15-16 — Putnam, CT. Kunigų Vienybės seimas; Lietuvių Religinės Šalpos metinis susirinkimas.

Rugsėjo 27 — Mississauga, Ontario. Sutvirtinimo sakramentas Lietuvos Kankinių parapijoje.

Spalio 28 — Philadelphia, PA. Šv. Jurgio parapijos 90 m. sukaktis.

Lapkričio 15-19 — Washington, D. C. Amerikos vyskupų konferencijos rudeniniai posėdžiai.

SKAUTŲ SUVAŽIAVIMAS

Skautiškos šeimos didžiulis suvažiavimas įvyks gegužės 23-25 d. gražioje Dainavos stovyklavietėje, Michigano valstijoje. Dalyvauti kviečiami visi skautai-skautės, pradedant prityrusiais skautais-ėmis. Registracijos mokestis — 65 dol. Bus įdomi ir įvairi programa. Registruotis pas s. Juozą Orentą, 26808 Simone St., Dearborn Heights, MI 48127. Tel. 313 274-4136.

Aušros Vartų parapijos tradiciniai pavasario pietūs įvyks gegužės 17 d., sekmadienį po 11 val. sumos, parapijos salėje. Per pietus bus pagerbtas parapijos įkūrėjas kun. Juozas Šeštokas, kuris, dirbdamas kaip laivų krovėjas, įkūrė šią parapiją. Jo garbei bus atidengta paminklinė lentelė, sukurta dail. Karolio Katinio. Lėšų rinkimui vadovavo Mary York, kurią kun. Šeštokas pakrikštijo.

KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.75 už svarą. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, batus, medžiagas, maistą bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į G. T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430-7334.

Elena ir Juozas Andriusiai, atšventę vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį.

ELENOS IR JUOZO ANDRIUŠIŲ SUKAKTIS

Elena ir Juozas Andriusiai, gyvenę Woodhavene, NY, balandžio 25 paminėjo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį.

Mišios sukaktuvininkų intencija buvo 3 v. popiet pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Mišias aukojo vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, ir Tėv. Leonardas An-

driekus, OFM. Dalyvavo artimieji giminės ir pilna koplyčia svečių.

Po mišių visi nuvyko į Villa Marcello Caterers, Rockaway Blvd., Ozone Park, į sukaktuvinę puotą, kurioje dalyvavo apie 60 svečių. Puota praėjo labai linksmai, ją pravedė Romas Kezys, taip pat grojės akordeonu. Pasakyta keletas sveikinimų kalbų, palinkėta ilgiausią metų. Vaisės surengė dukra Aldona McCarty.

Gera proga pensininkei moteriai papildyti pajamas. Reikalinga moteris vieną dieną kas savaitę namų ruošos darbams. Pasiūkimui skambinti: 718 235-9218.

JAV LB PREMIJŲ ĮTEIKIMAS

sekmadienį, 1992 gegužės 31 d., 7 val. vak.

Roundabout Theatre, 1530 Broadway, prie 45th St., N.Y.C.

Premijos bus įteiktos už literatūrą, dailę, muziką, teatrą, žurnalistiką ir lietuviškas radijo programas.

Mėninę programą atliks

AMERIKOS MUZIKALINIŲ TEATRŲ AKTORIAI,
paruošti *Lionės Juodytės Mathews*.

Programos tema: "SALUTE TO LITHUANIA", kurioje bus atliktos lietuvių dainos ir šokiai.

Aktoriai vakaro programą atlieka nemokamai
(Benefit Performance)

Bilietai po 35 dol. ir 25 dol., gaunami pas:

Aldoną Kepalaitę, tel. 212 - 724 - 5720
Aldoną Mackevičienę, tel. 718 - 380 - 5442
Aldoną Marijošienę, tel. 516 - 883 - 9350
ir teatro kasoje.

Premijų įteikimą ruošia ir visus atsilankyti kviečia

LIETUVOS AMBASADA WASHINGTONĖ
JAV LB KULTŪROS TARYBA

Čekius rašyti: Lithuanian American Community, Inc.

MAIRONIO MOKYKLOS

BALIUS

ABITURIENTŲ IŠLEISTUVĖS

ir

MOK. A. SAMUŠIO PAGERBIMAS

1992 m. birželio 6 d., 6:30 v. v.

Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY

Programoje:

- abiturientų išleistuvės
- Alfonso Samušio pagerbimas
- tautiniai šokiai — TRYPTINIS, vad. p. J. Matulaitienės
- karšta vakariene
- šaunus orkestras — šokiai

Bilieto kaina:

\$20.00 asmeniui
\$10.00 studentams

Stalus užsakyti pas:

Lijolę Černauskienę

(718) 847 - 3498

Virgiliją Remeziene

(516) 627 - 2137

Ypatingai kviečiame buvusius mokytojus ir mokinius!

Laukiame visų!